

Osnovna škola „12.decembar“

Sjenica

ŠKOLSKI PROGRAM
PRVI RAZRED
OSNOVNOG OBRAZOVANJA
I VASPITANJA

Vrijeme trajanja programa: od 2024. do 2028.g.

Aktiv nastavnika prvog razreda

Adela Baždar
Alma Avdović
Raza Jukić
Alma Karišik

Delovodni broj- 01-357/24

CILJEVI OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA:

- 1) obezbeđivanje dobrobiti i podrška cjelovitom razvoju učenika;
- 2) obezbeđivanje podsticajnog i bezbednog okruženja za cjeloviti razvoj učenika, razvijanje nenasilnog ponašanja i uspostavljanje nulte tolerancije prema nasilju;
- 3) sveobuhvatna uključenost učenika u sistem obrazovanja i vaspitanja;
- 4) razvijanje i praktikovanje zdravih životnih stilova, svijesti o važnosti sopstvenog zdravlja i bezbednosti, potrebe negovanja i razvoja fizičkih sposobnosti;
- 5) razvijanje svijesti o značaju održivog razvoja, zaštite i očuvanja prirode i životne sredine i ekološke etike, zaštite i dobrobiti životinja;
- 6) kontinuirano unapređivanje kvaliteta procesa i ishoda obrazovanja i vaspitanja zasnovanog na provjerenim naučnim saznanjima i obrazovnoj praksi;
- 7) razvijanje kompetencija za snalaženje i aktivno učešće u savremenom društvu koje se mijenja;
- 8) pun intelektualni, emocionalni, socijalni, moralni i fizički razvoj svakog učenika, u skladu sa njegovim uzrastom, razvojnim potrebama i interesovanjima;
- 9) razvijanje ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje, razvijanje međupredmetnih kompetencija za potrebe savremene nauke i tehnologije;
- 10) razvoj svijesti o sebi, razvoj stvaralačkih sposobnosti, kritičkog mišljenja, motivacije za učenje, sposobnosti za timski rad, sposobnosti samovrednovanja, samoinicijative i izražavanja svog mišljenja;
- 11) osposobljavanje za donošenje valjanih odluka o izboru daljeg obrazovanja i zanimanja, sopstvenog razvoja i budućeg života;
- 12) razvijanje osećanja solidarnosti, razumjevanja i konstruktivne saradnje sa drugima i negovanje drugarstva i prijateljstva;
- 13) razvijanje pozitivnih ljudskih vrijednosti;
- 14) razvijanje kompetencija za razumijevanje i poštovanje prava djeteta, ljudskih prava, građanskih sloboda i sposobnosti za život u demokratski uređenom i pravednom društvu;
- 15) razvoj i poštovanje rasne, nacionalne, kulturne, jezičke, vjerske, rodne, polne i uzrasne ravnopravnosti, razvoj tolerancije i uvažavanje različitosti;
- 16) razvijanje ličnog i nacionalnog identiteta, razvijanje svijesti i osećanja pripadnosti Republici Srbiji, poštovanje i negovanje srpskog jezika i maternjeg jezika, tradicije i kulture srpskog naroda i nacionalnih manjina, razvijanje interkulturalnosti, poštovanje i očuvanje nacionalne i svjetske kulturne baštine;

17) povećanje efikasnosti upotrebe svih resursa obrazovanja i vaspitanja, završavanje obrazovanja i vaspitanja u predviđenom roku sa minimalnim produžetkom trajanja i smanjenim napuštanjem školovanja;

18) povećanje efikasnosti obrazovanja i vaspitanja i unapređivanje obrazovnog nivoa stanovništva Republike Srbije kao države zasnovane na znanju.

**Obavezni i izborni nastavni predmeti i ostali oblici obrazovno-odgojnog rada,
nedjeljni i godišnji fond časova**

Redni broj časa	OBAVEZNI NASTAVNI PREDMETI	Nedjeljni fond časova	Godišnji fond časova
1.	Bosanski jezik	5	180
2.	Engleski jezik	2	72
3.	Srpski jezik kao maternji	2	72
4.	Matematika	5	180
5.	Svijet oko nas	2	72
6.	Likovna kultura	1	36
7.	Muzička kultura	1	36
8.	Tjelesni odgoj	3	108
9.	Digitalni svijet	1	36
Ukupno		22	792

Redni broj časa	IZBORNI NASTAVNI PREDMETI	Nedjeljni fond časova	Godišnji fond časova
1.	Vjerska nastava	1	36
<i>Ukupno</i>		<i>1</i>	<i>36</i>
Redni broj časa	OSTALI OBLICI OBRAZOVNO-ODGOJNOG RADA	Nedjeljni fond časova	Godišnji fond časova
1.	Čas razrednika	1	36
2.	Dopunska nastava	1	36
3.	Slobodne aktivnosti	1	36
<i>Ukupno</i>		<i>3</i>	<i>108</i>

OBAVEZNI NASTAVNI PREDMETI

BOSANSKI JEZIK

Naziv predmeta	BOSANSKI JEZIK
Cilj	Cilj nastave bosanskoga jezika je da osposobi učenika za jezičku komunikaciju koja će mu omogućiti ovladavanje sadržajima svih nastavnih predmeta i uključivanje u cjeloživotno učenje. Ostvarivanje svrhe nastave bosanskoga jezika uključuje ovladavanje standardnim jezikom, a doprinosi: - razvoju jezičko-komunikacijskih sposobnosti pri govornoj i pisanoj upotrebi jezika u svim funkcionalnim stilovima; - razvoju literarnih sposobnosti, čitateljskih interesa i kulture; - razvijanju svijesti o važnosti znanja i njegovanja maternjeg jezika; - pripremi učenika za aktivan društveni život u multikulturalnom okruženju; - razvijanju ljubavi i poštovanja prema kulturnoj baštini svih naroda i narodnosti; - stvaranju interesovanja i potrebe za sadržajima medijske kulture.
Razred	Prvi
Godišnji fond časova	180 časova

ISHODI Po završetku razreda učenik će biti u stanju da:	OBLAST/TEMA	SADRŽAJI
- razlikuje glas i slovo - razlikuje riječ od rečenice - pravilno čita riječi, rečenice i kraće tekstove	POČETNO ČITANJE I PISANJE	Priprema za čitanje i pisanje Vježbe u posmatranju (vizuelne vježbe): - razvijanje analitičkog načina posmatranja; - tematski organizirane vježbe u posmatranju, zapažanju i

- pravilno piše štampana i pisana slova latinice, povezuje slova u strukturu riječi - pravilno oblikuje grafičku strukturu slova linijama normalne debljine (tehnika povlačenja) - čita pravilno i razumije pročitano - zna uspostaviti logički slijed u nonsensnom iskazu		opisivanju (ljudi, predmeta, životinja, slika, ilustracija, položaj nečeg ili nekog, pokreti, dinamika, mimička aktivnost, gestikulacija). Akustičke vježbe: - organizirano opažanje zvukova, šumova i tonova; - razlikovanje govornih karakteristika govora nastavnika, druga, spikera i glumca; - izgrađivanje kulture slušanja sagovornika (razvijanje stila slušanja, pažnje i koncentracije u toku slušanja, uvažavanje sagovornika, podražavanje pravilnoga govora). Vježbe u usmenom izražavanju: - prepričavanje i slobodno pričanje; - pričanje na osnovu posmatranja predmeta, slika, događaja; - pričanje na osnovu pročitanih i ispričanih književnih tekstova; - formiranje pojmova: glas, slovo, riječ. Vježbe artikulacije: - čist, jasan i pravilan izgovor svih glasova; - analitička, sintetička i analitičko-sintetička vježbanja. Motoričke vježbe: - vježbanje pokreta ruke, šake i prstiju, pisanje različitih crta i linija kao osnovnih elemenata slova. - Početno čitanje i pisanje - Usavršavanje tehnike i logike čitanja u okviru latiničnog pisma. - Vježbe čitanja (pravilnost, razumijevanje, brzina), uvođenje elemenata izražajnosti. - Usavršavanje tehnike pisanja. - Usavršavanje grafički pravilnog i lijepog pisanja.
- razumije pročitano i može reproducirati sadržaj na osnovu detaljnih pitanja - može kazati šta je najvažnije u pročitanim tekstovima - razumije poruku teksta posredstvom analize ponašanja likova - može uočiti važne pojedinosti u	KNJIŽEVNOST	Književnost Poezija <i>Za sretan put po dukat žut,</i> Enisa Osmančević Ćurić <i>Pismo učitelju,</i> Hajro Ikić <i>Sa mnom ima neka greška,</i> Vlada Stojiljković <i>Dvazečica - dva prvaka,</i> Dragan Kulidžan <i>Mišija ljubav,</i> Nasiha Kapidžić Hadžić

književnome tekstu - uočava prihvatljivo i neprihvatljivo ponašanje pojedinih likova - uočava osnovno raspoloženje u pjesmi - razumije poslovice i mudre izreke - razlikuje priču od pjesme, zna da se u pričama čita o događajima i doživljajima - zna da je bajka priča o čudesnim nestvarnim likovima i događajima - zna da je basna kratka priča u kojoj su glavni likovi životinje, biljke i predmeti - prepoznaje dramski tekst, zna šta je pozorište, šta je publika i ko su glumci - teorijske pojmove definira samo na nivou prepoznavanja	<i>Ježeva kuća,</i> Branko Ćopić <i>Šta to potok radi zimi,</i> Muhidin Šarić <i>Prvi snijeg,</i> Gustav Krklec <i>Dvije pahulje,</i> Šukrija Pandžo <i>Kada djeca vožnju uče,</i> Muharem Omerović <i>Poštar,</i> Nasiha Kapidžić Hadžić <i>Šta to šuška bez oduška,</i> Avdija Avdić <i>San,</i> Muhidin Šarić <i>Naušnice od trešanja,</i> Mirsad Bećirbašić <i>Nježnauspavanka,</i> Zehra Hubijar <i>Macan i Maca,</i> Narodna pjesma Proza <i>Medeni,</i> Ahmet Hromadžić <i>Dva druga,</i> Lav Tolstoj <i>Djed i repa,</i> narodna priča <i>Nasrudin hodža i dijete,</i> narodna priča <i>Putnici i topola,</i> narodna basna <i>Lisica i roda,</i> narodna basna <i>Proljeće,</i> Rizo Džafić <i>Privileptir,</i> Zlata Vidaček <i>U biblioteci,</i> Nedžati Zekerija <i>Tri mrava,</i> Lav Tolstoj <i>Mamina kosa,</i> Enes Kahvić <i>Operacija,</i> Nidžara Bešlija <i>Papučica maca,</i> Ela Peroci <i>Cvrčak i mravi,</i> La Lafonten <i>Slavuj,</i> Hans Kristijan Andersen <i>Hrabri krojač,</i> Braća Grim Dramski tekstovi <i>Prije prvog školskog sata,</i> Halid Kadrić <i>Tužibaba,</i> Dušan Radović Popularni i informativni tekstovi Izbor iz ilustriranih enciklopedija i časopisa za djecu o znamenitim ličnostima Lektira <i>Maskenbal u šumi,</i> Nasiha Kapidžić Hadžić
---	--

		<i>Dječije</i> <i>nebo,</i> Ismet Bekrić <i>Bolje</i> <i>znati</i> <i>nego</i> <i>imati,</i> Zehra Hubijar Izbor iz basni i slikovnica za djecu Književni pojmovi: - pjesma, - priča, - događaj; mjesto i vrijeme zbivanja, - književni lik: izgled, osnovne osobine i postupci, - dramski tekst za djecu, - šaljiva pjesma, - bajka, - basna.
- primjenjuje osnovna pravopisna pravila - pismeno odgovara na postavljena pitanja - piše rečenice po diktatu primjenjujući osnovna pravopisna pravila - uočava značenje riječi - prepoznaje i pravilno upotrebljava u pričanju rečenice: izjavne, upitne i uzvične - u učestalim riječima pravilno upotrebljava skupove je/ije - pravilno izgovara i piše glasove-slova č, ć, dž, đ, h - savladao / la je znake interpunkcije (tačku, upitnik, uzvičnik) - upotrebljava dvotačku i zarez u nabranju - zna upotrijebiti veliko slovo na početku i tačku na kraju rečenice - pravilno piše veliko početno slovo u pisanju vlastitih imena, u nazivima sela, gradova i naseljenih mjesta - piše veliko početno slovo u nazivima praznika	JEZIK Gramatika i pravopis	Rečenica; riječ, glas, slovo. Uočavanje uloge glasa u razlikovanju značenja riječi. Određivanje početka i kraja rečenice na usmenoj i pisanoj razini. Razlikovanje rečenica po značenju (obavještajna, upitna, uzvična) i prepoznavanje (intonacijom) u tekstu. Skupovi je/ije u učestalim riječima; Glasovi - slova č, ć dž, đ Pisanje velikog slova na početku rečenice. Pisanje interpunkcijskih znakova tačke, upitnika i uzvičnika. Pisanje imena, nadimaka i prezimena ljudi velikim početnim slovom. Pisanje imena naseljenih mjesta (jednočlani). Pisanje naziva praznika.
- razlikuje glasove u svim pozicijama - savladava artikulaciju većine glasova - usvaja pojmove: pričanje - razgovor,	JEZIČKA KULTURA	Osnovni oblici usmenog i pismenog izražavanja Prepričavanje - Slobodno i usmjereno prepričavanje.

rekreativni razgovor, opis, dramatizacija - određuje redoslijed pričanja: početak, glavni dio i kraj priče - može ispričati priču predstavljenu nizom slika ili jednom slikom (kao običan slijed događaja) - uspješno memorira i reproducira kraće književne forme (stihove, zagonetke, brzalice, bajalice, pitalice i brojalice) - zna razgovarati s drugom osobom / osobama, direktno ili telefonom uz uvažavanje pravila lijepog ponašanja - može prepričati tekst pomoću detaljnih pitanja - precizno odgovara na postavljena pitanja i tako prepričava tekst - prepričava priču u pisanoj formi (po nizu slika, po jednoj slici, po detaljnim pitanjima) - zna napisati čestitku, poruku, sadržaj razglednice, kratko pismo - ispoljava ekspresivnu kreativnost u govoru i pisanju - čita, piše i prepisuje nizove rečenica i kraće tekstove - glasno čita, pravilno i sa razumijevanjem - tiho čita (<i>u sebi</i>) sa razumijevanjem pročitano		- Prepričavanje kraćih i jednostavnijih tekstova iz bukvara, čitanke, časopisa za djecu, lutkarskih pozorišnih predstava, crtanih filmova, radijskih i televizijskih emisija za djecu. Pričanje - Pričanje o događajima i doživljajima. - Slobodno i usmjereno pričanje: teme koje se odnose na bliže i šire okruženje (neposredna okolina, roditeljski dom, škola, igra, izleti, posete, susreti). - Pričanje na osnovu stvaralačke mašte. - Pričanje prema nizu slika - postupno otkrivanje slika, po logičnom redoslijedu. Opisivanje - Opisivanje predmeta - slobodno i podsticanjem: uočavanje i imenovanje izrazitih obilježja jednostavnih predmeta i omiljenih igračaka. - Opisivanje biljaka i životinja: opisivanje biljaka na osnovu zajedničkog posmatranja. - Slobodno opisivanje životinje - ljubimca. - Opisivanje životinja na osnovu zajedničkog posmatranja. Usmena i pismena vježbanja Ortoepske vježbe: pravilan izgovor glasova, suglasničkih grupa, riječi, onomatopeja, brzalice. Ortografske vježbe: prepisivanje riječi i kratkih rečenica sa datim zadatkom; provjeravanje i vrednovanje urednosti i čitkosti pisanja. Diktat za primjenu pravopisnih pravila. Autodiktat. Leksičke vježbe: građenje riječi; sinonimi; antonimi; riječi sa umanjenim i uvećanim značenjem i sl. Sintaksičke vježbe: usmjereno i samostalno sastavljanje rečenica; rečenice sa dopunjavanjem; rečenice od zadatih riječi i sl. - Odgonetanje i rješavanje rebusa. - Kazivanje napamet naučenih tekstova (lirskih i epskih). - Scensko improviziranje dramskog / dramatiziranog teksta. - Služenje rječnikom i pisanje / stvaranje sopstvenog rječnika. - Konvencionalni jezički standardi u usmenom općenju (sa
---	--	---

		nepoznatim i odraslim sagovornikom - upotreba riječi Vi iz poštovanja i učtivosti); pisanje čestitke. - Izrada domaćih pismenih zadataka (do pet) i njihova analiza na času - u drugom polugodištu.
- posjeduje svijest o selektiranju televizijskog programa i umjerenom vremenskom gledanju televizijskih sadržaja. - posjeduje informacije o štetnosti pretjerane identifikacije s likovima iz crtanog filma, odnosno likovima iz televizijskih emisija. - shvata značaj biblioteke i knjige kao izvora znanja.	MEDIJSKA KULTURA	Animirani film - crtani, lutkarski; crtež ili lutka u funkciji pričanja; oživljavanje neživog. Televizijski programi za djecu; televizija je moćan medij jer može pratiti i prenositi dešavanja u momentu kada se zbivaju, može emitovati različite vrste programa. Biblioteka; školska biblioteka ima nezamjenjivo bogatstvo knjiga, u njima su znanje i odgovori na pitanja koja ne znamo.

Ključne riječi: početno čitanje i pisanje, književnost, jezik i jezička kultura, medijska kultura

UPUTSTVO ZA DIDAKTIČKO-METODIČKO OSTVARIVANJE PROGRAMA

Nastavni program predmeta *Bosanski jezik* u prvom razredu osnovne škole čine pet predmetnih oblasti: *Početno čitanje i pisanje, Književnost, Jezik, Jezičkakultura* i *Medijskakultura*. Preporučena distribucija časova po predmetnim oblastima je sljedeća: Početno čitanje i pisanje - 80 časova, Književnost - 55 časova, Jezik - 15 časova, Jezička kultura - 25 časova, Medijska kultura - 5 časova. Ukupan broj nastavnih časova ovog nastavnog predmeta podijeljen je po pojedinim područjima u skladu s postavljenim ciljevima i obimom programskih zahtjeva. Ta je podjela samo jedan od parametara u procjeni vremena potrebnog za usvajanje sadržaja određenog područja. Sadržaji svih područja čine cjelinu spoznaje o jeziku, književnim djelima, zakonitostima u jeziku. Moguće ih je izučavati u međusobnoj povezanosti, kao i u značajnoj povezanosti sa sadržajima drugih nastavnih predmeta.

PLANIRANJE NASTAVE UČENJA

Nastavni program orijentiran je na ishode. Učenje i poučavanje će, umjesto na sadržaje, biti usmjereno na ishode učenja koji upućuju na to koja će znanja i vještine učenik usvojiti na kraju školske godine. Zato će u središtu nastavnoga procesa biti učenik, a ne nastavni sadržaji. Nastavnici će samostalno, ali i u dogovoru s učenicima, na temelju predloženih kriterija, načela, smjernica i preporuka, te svoga iskustva, analiza i procjene odabirati kako će i pomoću kojih tekstova i izvora njihovi učenici ostvariti ishode učenja. Učenici će istraživati i otkrivati koristeći prethodno usvojena znanja i iskustva. To omogućava individualizaciju nastave koja će tako biti učinkovitija i zanimljivija.

Savremeni odgojno-obrazovni proces prepoznatljiv je po usmjerenosti na učenika. Pomoću ishoda učenja prilikom planiranja i programiranja aktivnosti poučavanja i učenja moguće je ostvariti takav pristup. Prednosti primjene ishoda učenja u osnovnom obrazovanju su brojne,

vrednujemo ih u odnosu na to šta pružaju učenicima i nastavnicima. Učenicima pomažu da shvate šta je to što se od njih očekuje, doprinose racionalizaciji nastave i učenja i omogućavaju (samo) praćenje napredovanja. Daju im konkretnu predstavu o tome šta treba znati na kraju realizacije određene teme, cjeline, predmeta, razreda, pa i na kraju osnovne škole. Ishodi učenja mogu olakšati i pripreme učenika za pisane i usmene provjere. Predstavljaju osnov za izbor nastavnih sadržaja, što nastavniku daje slobodu da u nastavi koristi različite izvore i da učenike upućuje na to da tragaju za novim izvorima saznanja. Precizno definirani ishodi učenja omogućavaju i lakši izbor nastavnih strategija, metoda i postupaka, čime se olakšava didaktičko-metodičko kreiranje procesa poučavanja i učenja. Osim toga što ishodi učenja impliciraju aktivnosti učenika u nastavi i učenju, njihovom primjenom mogu se diferencirati zadaci za vrednovanje učeničkog izraza.

Osnove čitanja i pisanja

Priprema za čitanje i pisanje

Nakon ispitivanja sposobnosti svakoga djeteta za govorno općenje, ispitivanje predznanja iz čitanja i pisanja (poznavanje slova, čitanje i pisanje), slijedi formiranje individualnih tabela sa rezultatima ispitivanja radi ujednačavanja odjeljenja, izbora metoda i postupaka i praćenja napredovanja učenika. Od tih rezultata zavisi organiziranje i realizacija vježbi, odnosno, priprema za čitanje i pisanje. Te vježbe su:

- vizuelne vježbe ili vježbe posmatranja: u učionici, širem prostoru, slike i
- fotografije; prvo cjeline, pa pojedinosti (oblici, boje položaj, pokreti), slike skrivalice;
- akustičke vježbe ili vježbe u slušanju. Razvija se slušanje, pažnja;
- koncentracija (govor nastavnika, glumca, spikera). Onomatopeje, raspoloženja (smijeh, tuga, radost, plač);
- prepričavanje (bajki, crtanih filmova, priča - doslovno ili slobodno) i pričanje (putem pitanja i potpitanja, a zatim samostalno). Slobodno pričanje, djeci zanimljive dogodovštine;
- opisivanje (postupno, šta da posmatraju, kako - bitno i nebitno);

Neposredno opisivanje i posredno opisivanje (pamćenje).

- vježbe artikulacije (r, afrikati, frikativi);
- razumijevanje i usvajanje pojma rečenice (globalni metod - cjelovito čitanje sa tačkom na kraju, bez ulaženja u karakteristike; sintetički metod - slaganje riječi na slovarici);

- usvajanje granice rečenice - početak i kraj;
- razumijevanje i usvajanje pojma riječi. Sintetički put (od glasova ka riječi); razumijevanje i usvajanje pojma glasa (onomatopeje zzzz, šššš, pa uočavanje u riječima u raznim pozicijama) riječi nosioci značenja;
- analitička vježbanja (uočavanje glasova na početku riječi, u sredini, na kraju) i rastavljanje riječi na glasove (dva glasa, tri, četiri...);
- sintetička vježbanja (najefikasnija su analitičko-sintetička);
- motoričke vježbe (priprema za pisanje). Vježbe za razvijanje ruke, šake, crtanje jednostavnih likova, slobodno crtanje, vježbe za oslobađanje ruke.

Početno čitanje i pisanje - usavršavanje početnog čitanja i pisanja

U ovom periodu učenici usvajaju slova - štampana i pisana, uče da ščitavaju, čitaju, kao i da pišu štampanim i pisanim slovima latinice. Prema rezultatima prethodnog ispitivanja poznavanja slova i čitanja i prema individualnom napredovanju učenika u odjeljenju, nastavu početnog čitanja i pisanja treba izvoditi na više nivoa, uz primjenu principa individualizacije, bez obzira na postupak (monografski, grupni, kompleksni) za koji se opredijelio učitelj.

Posebnu pažnju u čitanju treba usmjeriti na:

- pravilnosti čitanja;
- čitanje brzinom koja odgovara brzini govora (uvažavati individualne osobenosti učenika);
- vježbe vizuelne i akustičke identifikacije glasova - slova, riječi, zvukova i usavršavanje preciznosti u diferencijaciji i imenovanju sadržaja koje su vidjeli i čuli;
- čitanje prirodnom jačinom glasa, vježbe disanja, razvijanje osjećaja za tempo i samostalnosti u čitanju;
- čitanje naglas i čitanje u sebi, individualno i horsko / zborni čitanje.

Razumijevanje pročitanih sadržaja

- rješavanje jednostavnijih zadataka radi provjere razumijevanja pročitanih;

- vježbe reproduktivnog tipa (odgovori na detaljna i uopćena pitanja);
- vježbe koje podrazumijevaju rješavanje problemske situacije;
- stvaralačka reprodukcija (dodavanje, izostavljanje pojedinosti);
- vježbe koje zahtijevaju uočavanje uzroka i posljedica;
- razumijevanje poruke teksta posredstvom analize ponašanja likova.

U ovom periodu još uvijek je u prvom planu **pravilnost** čitanja i **razumijevanje** pročitano. Brzina čitanja zavisi od brzine razumijevanja pročitano. Postepeno navikavati učenike na čitanje u sebi i kombinirati te vježbe sa vježbama glasnog čitanja. Čitati s razumijevanjem znači: razumjeti riječi, izraze i rečenice, sadržaj teksta, uočiti likove i njihove osobine (na osnovu njihovih postupaka), moći reproducirati, ispričati suštinu pročitano, odnosno uočiti besmislenost u nonsensnom sadržaju i moći uspostaviti logički slijed riječi i rečenica.

Od početka prvog polugodišta treba, paralelno s ostalim programskim zahtjevima, u kontinuitetu realizirati **predvježbe za pisanje**. Štampana slova su jednostavnija, ne povezujemo ih. Pisana slova imaju složeniju grafičku strukturu i mnogo specifičnosti u povezivanju. Vježbe čitanja i predvježbe za pisanje idu paralelno.

Pretpostavljamo da će učenici na kraju prvog polugodišta prvog razreda čitati korektno (pravilno i s razumijevanjem). Razlike će biti uočljive od učenika do učenika. To je sasvim u skladu s razlikama u samom startu i dinamici napredovanja u usvajanju znanja i vještina tokom razreda.

Posebnu pažnju u pisanju treba usmjeriti na:

- usvajanje pisanih i štampanih slova latiničnog pisma;
- pisanje pojedinačnih slova;
- povezivanje slova u strukture riječi;
- pisanje po uzoru;
- rečenice napisane štampanim slovima prepisujemo pisanim slovima;

- rečenice napisane pisanim slovima prepisujemo pisanim slovima;
- prepisivanje niza rečenica;
- pisanje riječi i rečenica uz ilustrirani sadržaj;
- pisanje rečenica uz ilustracije;
- vježbe dopunjavanja rečenica;
- slušam - pamtim - pišem;
- jezične igre: igre rasutim slovima, riječi s poremećenim slijedom slogova;
- leksički nizovi riječi (odaberi riječi koje voliš, protumači zašto si odabrao tu riječ, stvaraj rečenicu);
- igre zajedničkog sastavljanja rečenica;
- vježbe pisanja primjenom diktata s komentarom i stvaralačkih diktata;
- vježbe usmjerene na estetsku stranu rukopisa;
- usavršavanje tehnike i logike čitanja, usavršavanje tehnike pisanja;
- uvođenje u čitanje elemenata izražajnosti.

Usvajanje pisanih slova latiničnog pisma: razlikovanje grafičke strukture pojedinih slova, mogućnost pisanja i pravilnog povezivanja slova u strukture riječi.

Manje zanimljive sadržaje, pomalo apstraktne, približit ćemo učenicima pomoću elemenata igre, igre sa svrhom, povezivanjem tih sadržaja sa sadržajima drugih nastavnih predmeta i sa iskustvenim elementima. U igri kao ugodnom situacionom kontekstu moguće je ostvariti uspješnu komunikaciju, istovremeno i motivirati učenike da prezentiraju ideje, stavove i ispolje kreativne crte. Nastavnik je samo posrednik koji dobro razumije sve aspekte organizacije i realizacije sadržaja nastavnih programa.

Književnost

Književnost kao područje u nastavnom predmetu ima umjetničke i književnoznanstvene aspekte.

U razrednoj je nastavi težište na umjetničkoj, doživljajnoj komponenti. Ovo je područje u funkciji usavršavanja tehnike čitanja, razumijevanja sadržaja i ostalih segmenata, a u skladu sa zahtjevima programa. Ne treba zaboraviti da stupanj razvijenosti pamćenja, mišljenja, emocionalna zrelost, kao i stupanj lingvističkog razvoja utiču na percepciju i recepciju književnoga djela, a književno djelo ukupnim bogatstvom i ljepotom djeluje poticajno na sve navedene aspekte, posebno na rječnik, jezičke i kulturološke aspekte, senzibilitet i doživljajno spoznajni intenzitet u procesu komunikacije s književnim tekstom.

Književnoznanstvene aspekte čine osnovni pojmovi o sadržaju teksta, događaju ili događajima, toku događaja, likovima i njihovim osobinama. Nastavnikovo posredovanje je još uvijek veoma važno u uspostavljanju komunikacije s tekstom.

Jezik

Rječnik

Gramatika

Pravogovor (ortoepija)

Pravopis (ortografija)

Ove sadržaje dijete usvaja na sadržajima drugih područja nastave maternjeg jezika, pa i na sadržajima drugih nastavnih predmeta. Još uvijek učenici nisu spremni za usvajanje apstraktnih sadržaja, pa i elementarne pojmove treba zasnivati na komunikaciji, situacionom govornom kontekstu, komunikacijskim tekstovima i zadržati se na razini prepoznavanja jezičnih sadržaja.

Raznovrsnim vježbama koje mogu imati identičnu polaznu osnovu (sliku, tekst, rečenice, govornu situaciju, film), ali različito usmjerenje: jezično, stilsko, gramatičko, raditi dalje na poboljšanju kvaliteta govora. Još uvijek ima vremena za ublažavanje ili otklanjanje eventualnih teškoća u govoru čitanju i pisanju. Sadržaji gramatike su apstraktnog karaktera i kao takvi daleki razumijevanju učeniku prvog razreda.

Jezička kultura

Sadržaji kulture usmenog i pismenog izražavanja su u funkciji razvoja jezičkih sposobnosti, kulture komunikacije na usmenoj i pisanoj razini. Ovi su sadržaji i u sadržajima svih drugih područja. Valja znati da vježbama pismenog izražavanja uvijek prethodi vježba usmenoga

izražavanja. Samo kod uvođenja u situacioni razgovor i kod upoznavanja pravila telefonskog razgovora ostajemo na razini usmene komunikacije. Treba koristiti one oblike pismenih vježbi koji su primjereni učenicima prvog razreda: prepisivanje riječi, rečenica, kraćeg teksta, odgovore na pitanja, dopunjavanje rečenica, sastavljanje rečenica prema slici, pisati čestitku, razglednicu pismo. Radi uvježbavanja tehnike pisanja, praćenja i provjeravanje nivoa postignuća u gramatici i pravopisu koristiti diktate (diktat s komentarom, izborni diktat, diktat s predusretanjem pogrešaka, objašnjeni diktat, izborni i stvaralački diktat). Metodički dobro osmišljenom primjenom diktata u prvom je razredu moguće razvijati pažnju, sposobnost pamćenja, samostalnost i istrajnost u radu.

Medijska kultura

Sadržaje medijske kulture treba posmatrati u kontekstu sadržaja drugih područja nastave maternjeg jezika i sadržaja drugih nastavnih predmeta i u kontekstu života. Imaju funkciju pravovremene prevencije negativnog djelovanja sadržaja malih i velikih ekrana i postepenog osposobljavanja učenika za selektivan pristup sadržajima filma i televizije. Posebno je važno objasniti učenicima da ono što je moguće u crtanom filmu nije moguće i u životu (da kišobran ne može zamijeniti padobran i da nije moguće pomoću kišobrana spustiti se s balkona, ili da lik umire, pa oživljava). Nije naglasak na pojmovima i njihovom definiranju, nego na razumijevanju komunikacije i poruke, odnosno snalaženju u toj komunikaciji.

MATEMATIKA

Razred: prvi

Godišnji fond: 180

Nedjeljni fond časova: 5

Cilj nastave matematike u osnovnoj školi je da učenici usvoje elementarna matematička znanja koja su potrebna za shvatanje pojava u životu i društvu; da osposobi učenike za primjenu usvojenih matematičkih znanja u rješavanju raznovrsnih zadataka iz životne prakse, za uspješno nastavljanje matematičkog obrazovanja i za samoobrazovanje, kao i da doprinese razvijanju mentalnih sposobnosti, formiranju naučnog pogleda na svijet i svestranom razvitku ličnosti učenika.

Redni broj	NASTAVNA TEMA/OBLAST	FOND ČASOVA		
		obrađa	utvrđivanje	svega
1.	GEOMETRIJA	13	14	27
2.	BROJEVI	54	91	145
3.	MJERENJE I MJERE	2	4	6
4.	LINIJE	/	1	1
5.	POLOŽAJ, VELIČINA I OBLIK PREDMETA	/	1	1
ukupno		69	111	180

Ključni pojmovi: geometrijske figure (krug, pravougaonik, kvadrat i trougao), prava, kriva linija, duž, tačka, geometrijska tijela (lopta, kocka, kvadar, valjak, piramida i kupa), broj, redni brojevi, sabiranje, oduzimanje, jednocifren broj, dvocifren, stotina, dinar, kovanice i novčanice do 100 dinara.

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
- Upoznat je sa gradivom matematike u prvom razredu i sa priborom koji će koristiti. - Određuje međusobni položaj predmeta i bića i njihov položaj u odnosu na tlo - Imenuje i uočava geometrijske oblike predmeta iz neposredne okoline. - Imenuje geometrijska tijela - Imenuje geometrijske figure; Složi/razloži figuru koja se sastoji od poznatih oblika - Razlikuje unutrašnjost i spoljašnjost; - Razlikuje u, na i van		- Prostorne relacije. - Veličina predmeta i bića. Geometrijska tijela: lopta, kocka, kvadar, valjak, piramida i kupa. - Geometrijske figure: krug, pravougaonik, kvadrat i trougao. - Prava, kriva i izlomljena linija.	- Kompetencija za celoživotno učenje - Rad sa podacima i informacijama - Komunikacija - Odgovorno učešće u demokratskom društvu	-Kombinovanje različitih vrsta didaktičkog materijala: ilustracija, šema, grafikona -Koristiti metode/tehnike i oblike rada, koje aktiviraju učenike i u kojima su samostalniji u radu -Obezbeđivanje korelacije sa srodnim predmetima -Pripremanje nastavnika za časove, vodeći računa o oobnostima odjeljenja
- Razlikuje pravu, krivu, izlomljenu, otvorenu i zatvorenu liniju - Crta pravu liniju i duž pomoću lenjira - Uočava tačku; - Spaja tačke pravim i krivim linijama - Grupiše predmete sa zajedničkim svojstvom - Upoređuje predmete i bića po visini i dužini ; Upoređuje predmete i bića po širini	GEOMETRIJA (27)	- Zatvorena i otvorena linija. - Tačka i linija. - Duž.	- Estetička kompetencija - Rešavanje problema - Saradnja - Digitalna kompetencija	-Postavljanje učenika u različite situacije evaluacije i samoevaluacije -Stvaralačke igre s ciljem određivanja položaja objekata prema sebi -Koncima u boji, lenjirom uočavati, a zatim crtati linije i spajati tačke -Crtanje linija kredom po tabli, bojicama po papiru, flomasterom po foliji

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

Svijet oko nas (Orijentacija u prostoru i vremenu)

Muzička kultura (Izvođenje muzike)

Likovna kultura (Kompozicija: Ornament. Tradicionalna i savremena upotreba ornamenata)

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA	AKTIVNOST UČENIKA
planira, priprema, daje objašnjenja; demonstrira način crtanja; podstiče učenike na primjenu naučenog u složenim situacijama; prati realizacije aktivnosti, proverava ostvarenost ishoda;	posmatra, pravilno koristi pribor za crtanje, crta, objašnjava, učestvuje u radu i razgovoru, procenjuje, zaključuje, formuliše, proverava, traži objašnjenja;

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
14. Razume pojam skupa i elementa skupa 15. Prepoznaje skupove sa istim brojem elemenata 16. Prepoznaje skupove sa različitim brojem elemenata 17. Prebrojava elemente datog skupa 18. Razvija pojam broja preko pojma skupa		Brojanje, pisanje i čitanje brojeva Prikazivanje brojeva pomoću tačaka na brojevnoj pravoj Upoređivanje brojeva Redni brojevi	1. Kompetencija za celoživotno učenje 3. Rad sa podacima i informacijama 2. Komunikacija	-Kombinovanje različitih vrsta didaktičkog materijala: ilustracija, šema, grafikona -Koristiti metode/tehnike i oblike rada, koje aktiviraju

19. Broji 20. Upoređuje brojeve u bloku brojeva do 5 21. Koristi znake plus, minus i jednako 22. Koristi pojmove sabiranje, sabirak, zbir 23. Koristi pojmove oduzimanje, umanjilac, razlika 24. Određuje prethodnike i sljedbenike 25. Usvaja pojam jednocifrenog broja; 26. Čita, zapisuje, upoređuje i broji jednocifrene brojeve 27. Piše i čita brojeve od 0 do 10; 28. Sabira i oduzima brojeve od 0 do 10 29. Usvaja pojam desetice i jedinice; 30. Određuje broj desetica i jedinica u datim brojevima 31. Koristi brojevenu pravu prilikom prikazivanja brojeva, sabiranja i oduzimanja 32. Koristi redne brojeve 33. Koristi svojstvo zamjene mjesta sabiraka 34. Koristi svojstvo združivanja sabiraka 35. Koristi svojstva sabiranja kao olakšicu prilikom računanja 36. Određuje za toliko veći broj 37. Određuje za toliko manji broj 38. Određuje nepoznati broj pogađanjem 39. Razvija pojam dvocifrenog broja 41. Usvaja pojam prve i druge desetice 42. Razlikuje parne i neparne brojeve 43. Sabira i oduzima brojeve datog oblika 44. Upoređuje desetice prve stotine 45. Sabira i oduzima desetice 46. Čita i zapisuje brojeve prve stotine 48. Upoređuje brojeve prve stotine 49. Sabira i oduzima brojeve do 100 bez prelaza preko desetice	BROJEVI (145)	Sabiranje i oduzimanje brojeva u okviru 20 i prikazivanje na brojevnoj pravoj Sabiranje i oduzimanje brojeva do 100 bez prelaza preko desetice i prikazivanje na brojevnoj pravoj Svojstva sabiranja Otkrivanje nepoznatog broja u jednakostima s jednom operacijom	7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 10. Estetička kompetencija 5. Rešavanje problema 6. Saradnja 4. Digitalna kompetencija	učenike i u kojima su samostaljniji u radu -Obezbeđivanje korelacije sa srodnim predmetima -Pripremanje nastavnika za časove, vodeći računa o osobenostima odeljenja -Postavljanje učenika u različite situacije evaluacije i samoevaluacije
---	---------------------------------	---	--	--

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

Svijet oko nas (Orijentacija u prostoru i vremenu)

Muzička kultura (Izvođenje muzike)

Likovna kultura (Sporazumjevanje: Lijepo pisanje, plakat, pozivnice, čestitke)

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA	AKTIVNOST UČENIKA
planira, priprema, daje objašnjenja; demonstrira i ilustruje; podstiče učenike na primjenu naučenog u realnim životnim situacijama; organizuje igrovne aktivnosti, provjerava ostvarenost ishoda;	sluša, posmatra, objašnjava, učestvuje u radu i razgovoru, misli, pita, procenjuje, zapisuje postupak, izračunava, provjerava, traži objašnjenja;

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
50. Mjeri dužinu zadatom, nestandardnom jedinicom mjere 51. Razlikuje novčane apoeone do 100 dinara i upoređuje njihovu vrijednost	MJERENJE I MJERE (12)	Mjerenje dužine nestandardnim jedinicama mjere. Dinar, kovanice i novčanice do 100 dinara.	1. Kompetencija za cjeloživotno učenje 3. Rad sa podacima i informacijama 2. Komunikacija	-Upućivanje učenika na korišćenje dodatne literature, interneta -Korišćenje e-udžbenika i dr.

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

Svijet oko nas (Orijentacija u prostoru i vremenu)

Muzička kultura (Izvođenje muzike)

Likovna kultura (Materijali – Svojstva materijala)

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA	AKTIVNOST UČENIKA
planira, priprema, daje objašnjenja; demonstrira i ilustruje; podstiče učenike na primenu naučenog u složenim situacijama; prati realizacije aktivnosti, proverava ostvarenost ishoda;	posmatra, sluša, objašnjava, učestvuje u radu i razgovoru, procenjuje, zaključuje, pretvara, proverava, traži objašnjenja;

PLAN EVALUACIJE**Način provjere ostvarenosti ishoda, formativno i sumativno ocjenjivanje**

NASTAVNE TEME/OBLASTI I STANDARDI POSTIGNUĆA	KRITERIJUMI OCJENJIVANJA Pravilnik o ocjenjivanju	POSTUPAK PRAĆENJA I OCJENJIVANJA	INSTRUMENTI ZA PRAĆENJE NAPREDOVANJA	PRAĆENJE I OCJENJIVANJE (vrijeme)
---	---	---	---	--

MJERENJE I MJERE 1 MA.1.4.1. 1MA.1.4.4. 1 MA.2.4.1.	Četvrti nivo (neznatno napredovanje) Razlikuje predmete prema veličini, obliku i boji. Razumije odrednice u, na, van. Grupiše predmete prema jednoj osobini. Uz podsticaj sabira i oduzima do 5. Broji čita i piše brojeve do 10 i upoređuje ih. Sabira i oduzima do 5 bez greške, a do 10 sa greškama. Zna da broji do 20.	procjena ostalih učenika)	sveskama...) - Kvalitativno i kvantitativno procjenjivanje rezultata rada grupa (pano, tabela...) - Panoi: dobrovoljno učešće u raznim nastavnim i vannastavnim aktivnostima	
---	--	----------------------------------	--	--

**MATEMATIKA – OBRAZOVNI
STANDARDI POSTIGNUĆA**

OSNOVNI NIVO	SREDNJI NIVO	NAPREDNI NIVO
1MA.1.2.1. umije da imenuje geometrijske objekte u ravni (kvadrat, krug, trougao, pravougaonik, tačka, duž, prava, poluprava i ugao) i uočava međusobne odnose dva geometrijska objekta u ravni (paralelnost, normalnost, pripadnost) 1MA.1.1.1. zna da pročita i zapiše dati broj, ume da uporedi brojeve po veličini i da prikaže broj na datoj brojevnoj polupravoj 1MA.1.1.2. računa vrijednost brojevnog izraza sa najviše dvije operacije sabiranja i oduzimanja u okviru prve hiljade	1MA.2.2.1. uočava međusobne odnose geometrijskih objekata u ravni 1MA.2.1.1. umije da primjeni svojstva prirodnih brojeva (paran, neparan, najveći, najmanji, prethodni, sljedeći broj) i razumije dekadni brojni sistem 1MA.2.1.2. umije da odredi deseticu, stotinu i hiljadu najbližu datom broju 1MA.2.1.3. sabira i oduzima, računa vrednost izraza 1MA.2.1.4. računa vrednost izraza s najviše dvije operacije 1MA.2.4.1. umije da izrazi određenu sumu novca preko različitih apoen a i računa sa novcem u složenijim situacijama	1MA.3.1.1. umije da primjeni svojstva prirodnih brojeva u rješavanju problemskih zadataka 1MA.3.1.2. zna svojstva operacija sabiranja i oduzimanja i ume da ih primjeni.
1MA.1.1.4. umije da na osnovu teksta pravilno postavi izraz sa jednom računskom operacijom 1MA.1.4.1. umije da izrazi određenu sumu novca preko različitih apoen a i računa sa novcem u jednostavnim situacijama 1MA.1.4.4. umije da čita jednostavnije grafikone, tabele i dijagrame		

SVIJET OKO NAS

Razred: prvi

Godišnji fond: 72

Nedjeljni fond: 2

Cilj učenja predmeta svijet oko nas jeste upoznavanje sebe, svog prirodnog i društvenog okruženja i razvijanje sposobnosti za odgovoran život u njemu.

r.br.	NASTAVNA TEMA/OBLAST	FOND ČASOVA		
		obrada	utvrđivanje	svega
1.	DRUGI I JA	3	1	4
2.	PORODIČNI DOM, ŠKOLA	7	7	14
3.	ZDRAVLJE I BEZBJEDNOST	5	5	10
4.	ORIJENTACIJA U VREMENU I PROSTORU	4	5	9
5.	ČOVJEK STVARA	3	4	7
6.	RAZNOVRSNOST PRIRODE	15	13	28
ukupno		37	35	72

Ključni pojmovi: pravila ponašanja, kultura življenja, živa, neživa priroda, raznovrstnost, materijali, orijentacija.

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST		MEĐUPREDMETN E KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
1. zna da prepozna i iskaže radost, strah, tugu i bijes uvažavajući sebe i druge; 2. pravovremjeno i primjereno	DRUGI I JA (4)	Osnovna osjećanja (radost, strah, tuga i bijes). Osnovne životne potrebe (disanje, hrana, voda, spavanje i potreba za toaletom). Sličnosti i razlike po polu, starosti,	1. Kompetencija za cjeloživotno učenje 3. Rad sa	- Posmatranje sa usmjerenom i koncentrisanom pažnjom radi jasnog

situaciji iskaže svoje osnovne životne potrebe za hranom, vodom i odlaskom u toalet; 3. ponaša se tako da uvažava različitosti svojih vršnjaka i drugih ljudi; 4. pridržava se dogovorenih pravila ponašanja u školi i prihvata posljedice ako ih prekrši; 5. sarađuje sa vršnjacima u zajedničkim aktivnostima; 6. održava ličnu higijenu i adekvatno se odijeva u cilju očuvanja zdravlja; 7. čuva svoju, školsku i imovinu drugih; 8. primjenjuje pravila bezbjednog ponašanja na putu od kuće do škole prilikom kretanja ulicom sa i bez trotoara i prijelaska ulice; 9. prati instrukcije odraslih u opasnim situacijama: poplava, zemljotres, požar; 10. svojim riječima opiše primjer neke opasne situacije iz svog neposrednog okruženja;	PORODIČNI DOM, ŠKOLA (14) ZDRAVLJE I BEZBJEDNOST (10)	sposobnostima i interesovanjima. Grupe ljudi: porodica, školska zajednica, razred, odjeljenje, susjedi. Prava i obaveze članova grupa. Pravila ponašanja pojedinaca i grupe. Praznici: porodični, školski.	podacima informacijama 2. Komunikacija 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 10. Estetička kompetencija 5. Rješavanje problema 6. Suradnja 4. Digitalna kompetencija	i zapažanja i uočavanja sijveta u okruženju (uočavanje vidljivih karakteristika); - Ilustrovanje pojava i procesa iz svakodnevnog života – navođenje, pokazivanje, objašnjavanje primjera iz prirodnog i društvenog okruženja; - Praćenje – kontinuirano posmatranje radi zapažanja promjena; - Kombinovanje različitih vrsta didaktičkog materijala: ilustracija, šema, grafikona - Koristiti mjetode/tehnike i oblike rada, koje aktiviraju učenike i kojima su samostalniji radu - Obezbjedivanje korelacije sa srodnim predmetima - Pripremanje nastavnika za časove, vodeći računa o osobjenostima odjeljenja - Postavljanje učenika u različite situacije evaluacije i samoevaluacije u u
--	---	---	--	---

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

Srpski jezik (Književnost – prozni i poetski tekstovi)

Muzička kultura (Slušanje muzike: Različiti žanrovi vezani za uobičajene situacije u životu; Muzika i zdravlje)

Likovna kultura (Sporazumjevanje)

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA

planira, priprema materijale, daje objašnjenja; demonstrira i ilustruje; podstiče učenike na primjenu naučenog u svakodnevnom životu; prati realizacije aktivnosti, integriše sadržaje, provjerava ostvarenost ishoda;

AKTIVNOST UČENIKA

posmatra, sluša, objašnjava, učestvuje u radu i razgovoru, procjenjuje, zaključuje, ilustruje, grupiše, koristi e-udžbenik, traži objašnjenja, odgovara na pitanja, istražuje, prezentuje rad,;

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
11. odredi vrijeme svojih aktivnosti pomoću vremjenskih odrednica: dijelovi dana, obdanica i noć, dani u nedjelji, prije, sada, poslije, jučer, danas, sutra, prekjučer, prekosutra. 12. snađe se u prostoru pomoću prostornih odrednica: naprijed- nazad, lijevo-desno, gore-dolje i karakterističnih objekata;	ORIJENTACIJA U VRIJEMENU I PROSTORU (9)	Snalaženje u vrijemenu u odnosu na vremenske odrednice: dijelovi dana, obdanica i noć, dani u nedjelji, prije, sada, poslije, jučer, danas, sutra, prekjučer, prekosutra. Kretanje i snalaženje u prostoru u odnosu na prostorne odrednice: naprijed-nazad, lijevo-desno, gore-dolje i karakteristične objekte.	1. Kompetencija za cjeloživotno učenje 3. Rad sa podacima i informacijama 2. Komunikacija 5. Rješavanje problema 6. Suradnja	-uvažavanje iskustva i znanja koje je učenik izgradio van škole, -povezivanjem aktivnosti i sadržaja učenja sa životnim iskustvima učenika i podsticanjem primjene naučenog u svakodnevnom životu -ilustrovanje pojava i procesa iz svakodnevnog života – navođenje, pokazivanje, objašnjavanje primjera iz prirodnog i društvenog okruženja; -opisivanje – verbalno ili likovno izražavanje;

				-bjeleženje – zapisivanje grafičko, simboličko, elektronsko bjeleženje opažanja; -igranje -didaktičke, edukativne i spontane igre; - aktivnosti u okviru mini-projekta – osmišljavanje i realizacija. -upućivanje učenika na korišćenje dodatne literature, interneta, enciklopedija, radi izrade panoa Korišćenje e- udžbenika i dr.
MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE				
<u>Srpski jezik</u> (Jezik – Jezička kultura – Opisivanje doživljenog) <u>Muzička kultura</u> (Izvođenje muzike) <u>Likovna kultura</u> (Sporazumjevanje: Vizuelne karakteristike znaci, simboli) <u>Tjelesni odgoj</u> : Moje srce – puls, Disanje i vježbanje)				
AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU				
AKTIVNOST NASTAVNIKA			AKTIVNOST UČENIKA	

	posmatra, sluša, objašnjava, učestvuje u radu i razgovoru, procjenjuje, zaključuje, ilustruje, opisuje, koristi e-udžbenik, pravi bilješke, odgovara na pitanja, istražuje, prezentuje rad,;
--	--

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
13. posmatranjem i opipavanjem predmeta odredi svojstva materijala: tvrdo-mehko, providno- neprovidno, hrapavo-glatko; 14. razlikuje prirodu od proizvoda ljudskog rada na primjerima iz neposrednog okruženja;	ČOVJEK STVARA (materijali) (7)	Materijali za izradu predmeta (drvo, kamen, metal, staklo, guma, plastika, papir, tkanina) i njihova svojstva (tvrdo-mehko, providno- neprovidno, hrapavo-glatko).	1. Kompetencija za cjeloživotno učenje 3. Rad sa podacima i informacijama 2. Komunikacija 5. Rješavanje problema 6. Saradnja	- integrisanje sadržaja u kojem postoji horizontalna i vertikalna povezanost unutar istog predmeta i različitih nastavnih predmeta; - njegovanjem radoznalosti, održavanjem i podsticanjem interesovanja za učenje i kontinuirano saznavanje; - ilustrovanje pojava i procesa iz svakodnevnog života - navođenje, pokazivanje, objašnjavanje primjera iz prirodnog i društvenog okruženja; - bjeleženje – zapisivanje grafičko, simboličko, elektronsko bjeleženje opažanja; - opisivanje – verbalno ili likovno izražavanje spoljašnjih i unutrašnjih zapažanja;

				- upućivanje učenika na korišćenje dodatne literature, interneta, enciklopedija, radi izrade panoa - korišćenje e- udžbenika i dr.
MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE				
<u>Srpski jezik</u> (Književnost - usmjena književnost) <u>Muzička kultura</u> (Izvođenje muzike: Pjevanje i izvođenje muzičkih igara uz sviranje na dječjim instrumentima)				
AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU				
AKTIVNOST NASTAVNIKA			AKTIVNOST UČENIKA	
planira, priprema materijale, daje objašnjenja; upućuje učenike na odgovarajuće izvore znanja; prati realizaciju aktivnosti, integriše sadržaje, provjerava ostvarenost ishoda;			posmatra, sluša, objašnjava, učestvuje u radu i razgovoru, ilustruje, opisuje, koristi e-udžbenik, pravi bjeleške, odgovara na pitanja, istražuje, prezentuje rad,;	

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
15. prepoznaje oblike pojavljivanja vode u neposrednom okruženju: potoci, rijeke, bare, jezera; 16. prepoznaje izgled zemljišta u neposrednom okruženju: ravnica, brdo, planina; 17. identifikuje biljke i životinje iz neposrednog okruženja na osnovu njihovog spoljašnjeg izgleda; 18. uočava raznovrsnost biljaka	RAZNO- VRSNOST PRIRODE (28)	Sunčeva svjetlost i toplota. Osnovna svojstva zraka: providnost, miris, kretanje. Oblici pojavljivanja vode: potoci, rijeke, bare, jezera, kiša, snijeg. Oblici pojavljivanja vode u neposrednom okruženju. Osnovna svojstva vode: ukus, miris, providnost, rastvara pojedine materijale. Izgled zemljišta: ravnica, brdo, planina. Izgled zemljišta u neposrednom okruženju. Osnovna svojstva zemljišta: boja, rastresitost, vlažnost;	1. Kompetencija za cjeloživotno učenje 3. Rad sa podacima i informacijama 2. Komunikacija 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 10. Estetička kompetencija 5. Rješavanje	-Posmatranje sa usmjerenom i koncentrisanom pažnjom radi jasnog zapažanja i uočavanja svijeta u okruženju (uočavanje vidljivih karakteristika); - Ilustrovanje pojava i procesa iz svakodnevnog života – navođenje, pokazivanje,

i životinja na osnovu spoljašnjeg izgleda; 19. prepoznaje glavu, trup, ruke i noge kao dijelove tijela i njihovu ulogu u njegovom svakodnevnom životu; 20. prepoznaje ulogu čula vida, sluha, mirisa, ukusa i dodira u njegovom svakodnevnom funkcionisanju i saznavanju okruženja; 21. štedi vodu i odlaže otpad na predviđena mjesta; ponaša se tako da ne ugrožava biljke i životinje u neposrednom okruženju; 22. učestvuje u izvođenju jednostavnih ogleda kojima ispituje prirodne fenomene;		Karakteristične biljke i životinje u neposrednom Izgled i dijelovi tijela biljaka. Izgled i dijelovi tijela životinja na primjerima sisara, ptica, riba, insekata. Čovjekovo tijelo – dijelovi tijela (glava, trup , ruke i noge) i čula (vida, sluha, ukusa, mirisa i dodira). Značaj vode, zraka, tla, sunčeve svjetlosti i toplote za život biljaka, životinja/čovjeka. Odgovoran odnos čoveka prema životnoj sredini (štednja vode, odlaganje otpada na predviđena mjesta, briga o biljkama i životinjama).	problema 6. Saradnja 4. Digitalna kompetencija	objašnjavanje primjera iz prirodnog i društvenog okruženja; - Opisivanje – verbalno ili likovno izražavanje spoljašnjih i unutrašnjih zapažanja; - Eksperimentisanje – namjerno modifikovane aktivnosti, ogledi koje izvodi sam učenik; - Istraživanje – ispitivanje svojstava i osobina, veza i uzročno-posljedičnih odnosa; - Kombinovanje različitih vrsta didaktičkog materijala: ilustracija, šema, grafikona - Koristiti metode/tehnike i oblike rada, koje aktiviraju učenike i u kojima su samostalniji u radu - Obezbjedivanje korelacije sa srodnim predmetima - Pripremanje nastavnika za časove,
---	--	---	---	--

PLAN EVALUACIJE				
Način provjere ostvarenosti ishoda, formativno i sumativno ocjenjivanje				
				osobjenostima odjeljenja - Postavljanje učenika u različite situacije evaluacije i samoevaluacije
MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE				
<u>Muzička kultura</u> (Izvođenje muzike: Pjevanje pjesama uz pokret) <u>Likovna kultura</u> (Sporazumjevanje: Govor tijela. Pogled, izraz lica, držanje tijela, gest i kretanje, odnos verbalne i neverbalne komunikacije) <u>Fizičko i zdravstveno vaspitanje</u> (Fizičke sposobnosti: Vježbe za razvoj brzine i eksplozivne snage. Vježbe za razvoj koordinacije.)				
AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU				
AKTIVNOST NASTAVNIKA			AKTIVNOST UČENIKA	
planira, priprema materijale, daje objašnjenja; upućuje učenike kako da opišu pojavu; prati realizaciju aktivnosti, integriše sadržaje, provjerava ostvarenost ishoda;			posmatra, sluša, objašnjava, učestvuje u radu i razgovoru, izvodi oglede, ilustruje, opisuje, koristi e-udžbenik, pravi bilješke, odgovara na pitanja, istražuje, prezentuje rad;	

NASTAVNE TEME/OBLASTI I STANDARDI POSTIGNUĆA	KRITERIJUMI OCJENJIVANJA Pravilnik o ocjenjivanju	Postupak praćenja i ocjenjivanja	Instrumenti za praćenje napredovanja	Praćenje i ocjenjivanje (vrijeme)
DRUGI I JA PORODIČNI DOM, ŠKOLA ZDRAVLJE I BEZBJEDNOST 1PD.1.5.2. 1PD.1.5.1. 1PD.2.5.2. 1PD.1.5.4. 1PD.3.5.2. ORIJENTACIJA U VREMENU I	Prvi nivo (najbolji) Drugo nivo (ocjena 4) Poznaje elemente kulture življenja. Opisuje dom školu, porodicu. Poznaje i primjenjuje pravila ponašanja u saobraćaju. Pravilno se orijentiše u prostoru i vremenu i imjenjuje kretanje u okolini. Poznaje i primjenjuje znanja o kulturi življenja i osnovna saobraćajna pravila. U potpunosti je savladao predviđene ishode. Samostalno iznosi svoje mišljenje, zna uzročno-posljedične veze u prirodi i primjenjuje stečena znanja. Treći nivo (ocene 2 i 3)	- <u>Način provjere ishoda:</u> - usmeno odgovaranje (opis postupka rada) - pisane provjere (kontrolni zadaci, testovi, domaći zadaci i pismeni zadaci) - vođenje propisane pedagoške dokumentacije - bilješke o: aktivnostima, samostalnosti u toku rada, praktičnim radovima, sveskama učenika, učešću na takmičenjima i u različitim aktivnostima - zajedničko vrjednovanje učenika i nastavnika - samoprocena ocjene i	- Tabela evidencija o pismenim provjerama - Ček-liste sa skalom procjene - Protokoli posmatranja·Upitnici (za grupni i rad u paru) - Učestalost	Svakodnevno bilježenje tokom godine Presek stanja na mjesečnom nivou Presek stanja nakon obrađene

PROSTORU 1PD.1.4.2. 1PD.1.4.1. ČOVJEK STVARA 1PD. 1.3.1. 1PD.2.3.1. 1PD.2.3.3. 1PD.1.3.4. 1PD.1.3.5. RAZNOVRSNOST PRIRODE 1PD.1.1.1. 1PD.1.1.2. 1PD.1.1.3 1PD.2.1.2. 1PD.1.1.4. 1PD.1.1.5. 1PD. 1.1.6. 1PD.2.1.1. 1PD.2.1.5. 1PD.2.1.6. 1PD.1.2.3. 1PD.2.2.3. 1PD.3.1.1.	Četvrti nivo (neznatno napredovanje) Uočava elemente kulture življenja. Uz podsticaj opisuje dom, školu, porodicu. Pozna je pravila ponašanja u saobraćaju. Orijentiše se u prostoru i vremenu i prepoznaje različite vrste kretanja. Pozna je i poštuje neke elemente kulture življenja. Delimično je savladao predviđene ishode za ovaj period. Uz podstrek i pomoć imenuje živu i neživu prirodu, ali još ne uočava uzročno-posljedične veze. Formulise pitanja i odgovore uz pomoć učitelja. Uz podsticaj iznosi svoje mišljenje o prirodnim pojavama. Uočava uzročno-posljedične veze u prirodi, ali je nesamostalan u izlaganju.	angažovanja od strane učenika * grupni rad (posmatranje nastavnika, izlaganje grupa, procena ostalih učenika) * rad u paru (posmatranje nastavnika, izlaganje parova, procena ostalih učenika) - redovnost donošenja domaćih zadataka - pregledanje svezaka	javljanja (javljanje ++; više puta ++; kompletan, potpun odgovor +++; ne zna odgovor – zapis datuma i oblasti) - Sveobuhvatnost odgovora (oblast; skala po nivoima) * Samostalnost u izvršavanju zadataka (oblast; skala po nivoima) * Liste: saradnja u grupi (svi članovi su uključeni, svi imaju zadato zabilježeno u sveskama...) - Kvalitativno i kvantitativno procenjivanje rezultata rada grupa (pano, tabela...) - Panoi: dobrovoljno učešće u raznim nastavnim i vannastavnim aktivnostima	oblasti Presek stanja po tromjesečjima Provjera na kraju školske godine
--	--	--	--	--

*** U toku školske godine biće realizovane dve provjere na nivou razrednog vijeća, na kraju prvog polugodišta i na kraju školske godine.

OSNOVNI NIVO	SREDNJI NIVO	NAPREDNI NIVO
1PD.1.5.2. zna osnovna pravila ponašanja u porodici, školi i naselju 1PD.1.5.1. zna koje društvene grupe postoje i ko su njihovi članovi 1PD.1.5.4. zna koji su glavni izvori opasnosti po zdravlje i život ljudi i osnovne mjere zaštite 1PD.1.4.2. zna pomoću čega se ljudi orijentišu u prostoru: lijeva i desna strana, strane svijeta, adresa, karakteristični objekti 1PD.1.4.1. ume da prepozna kretanje tijela u različitim pojavama zna da kretanje tijela zavisi od sile koja na njega djeluje, vrste i oblika tijela 1PD. 1.3.1. zna osnovna svojstva vode, vazduha i zemljišta 1PD.1.3.4. zna osnovna svojstva materijala: tvrdoća, elastičnost, gustina, rastvorljivost, providnost, namagnetisanost 1PD.1.3.5. zna da svojstva materijala određuju njihovu upotrebu i prepoznaje primjere u svom okruženju 1PD.1.1.1. pravi razliku između prirode i proizvoda ljudskog roda 1PD.1.1.2. zna ko i šta čini živu i neživu prirodu 1PD.1.1.3. zna zajedničke karakteristike živih bića 1PD.1.1.4. ume da klasifikuje živa bića prema jednom od sljedećih kriterijuma: izgledu, načinu ishrane, kretanja i razmnožavanja 1PD.1.1.5. prepoznaje i imenuje dijelove tijela živih bića 1PD. 1.1.6. razlikuje staništa prema uslovima života i živim bićima u njima 1PD.1.2.3. razlikuje povoljno i nepovoljno djelovanje čovjeka po očuvanje prirode	1PD.2.5.2. zna koja su prava i obaveze članova u različitim društvenim grupama 1PD.2.3.1. zna složenija svojstva vode i vazduha: agregatno stanje i kretanje 1PD.2.3.3. razlikuje materijale koji su dobri provodnici toplote i elektriciteta od onih koji to nisu 1PD.2.1.2. zna osnovne razlike između biljaka, životinja i ljudi 1PD.2.1.1. razumije povezanost žive i nežive prirode na očiglednim primjerima 1PD.2.1.5. razumije povezanost uslova života i živih bića u staništu 1PD.2.1.6. razumije međusobnu zavisnost živih bića u životnoj zajednici 1 PD.2.2.3. zna osnovne mere zaštite žive i nežive prirode kao prirodnih resursa	1PD.3.1.1. razumije povezanost žive i nežive prirode na manje očiglednim primjerima 1PD.3.5.2. razumije da se prava i obaveze članova društvenih grupa međusobno dopunjuju

LIKOVNA KULTURA

Razred: prvi

Godišnji fond: 36

Nedjeljni fond: 2

Cilj učenja predmeta Likovna kultura je da se učenik, razvijajući stvaralačko mišljenje i estetičke kriterijume kroz praktičan rad, osposobljava za komunikaciju i da izgrađuje pozitivan odnos prema kulturi i umjetničkom nasleđu svog i drugih naroda.

r.br.	NASTAVNA TEMA/OBLAST	FOND ČASOVA		
		obrađa	utvrđivanje	svega
1.	ODNOSI U VIDNOM POLJU	13	8	21
2.	OBLIKOVANJE	2	4	6
3.	SPORAZUMJEVANJE	4	2	6
4.	LIKOVNA KULTURA I OKRUŽENJE	2	1	3
ukupno		11	15	36

Ključni pojmovi: prostor, oblik, komunikacija, preoblikovanje

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
1. odredi, samostalno i u saradnji sa drugima, položaj oblika u prostoru i u ravni crta na različitim podlogama i formatima papira 2. koristi materijal i pribor u skladu sa instrukcijama 3. oblikuje jednostavne figure od mekog materijala 4. prevede jednostavne pojmove i informacije u likovni rad 5. izrazi, materijalom i tehnikom po izboru, svoje zamisli, doživljaje, utiske, sjećanja i opažanja	ODNOSI U VIDNOM POLJU (21)	Oblici. Oblici iz prirode, oblici koje je stvorio čovjek, pravilni i nepravilni oblici. Svojstva oblika (cijelo, dio, veliko, malo, visoko, nisko, kraće, duže, usko, široko, svjetlo, tamno, obojeno, bezbojno, jednobožno, šareno, mehko, tvrdo, glatko, hrapavo, oblo, rogljasto). Položaj oblika u prostoru i u ravni (gore, dolje, između, ispod, u, na, ispred, iza, uspravno, položeno, koso, lijevo, desno). Kretanje. Pokretni i nepokretni oblici. Kretanje bića i mašina. Smer kretanja oblika (naljevo, nadesno, nagore i nadolje). Bezbjednost u saobraćaju – iluzija veličine pokretnih i nepokretnih objekata u odnosu na udaljenost od posmatrača. Svetlost i sjenka. Prirodni i veštački izvori	1. Kompetencija za cjeloživotno učenje 3. Rad sa podacima i informacijama 2. Komunikacija 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 10. Estetička kompetencija 5. Rješavanje problema	- Primjena modificovane aktivnosti uz primjenu ogleda - Ispitivanje svojstava materijala u cilju odabira odgovarajućeg - Primjena različitih oblika i metoda rada - Igranje – didaktičke, edukativne i spontane igre;

6. preoblikuje, sam ili u saradnji sa drugima, upotrebne predmete mijenjajući im namjenu poredi oblike iz prirode, okruženja i umjetničkih djela prema zadatim uslovima 7. crta na različitim podlogama i formatima papira gradi apstraktne i/ili fantastične oblike koristeći odabrane sadržaje kao podsticaj za stvaralački rad naslika realne		osvjetljenja. Promjena osvjetljenosti u toku dana. Izražajna svojstva linija u odnosu na materijal i pribor. Oblikovanje slike. Boja prirodnih oblika i boja oblika koje je stvorio čovjek. Izražajna svojstva boje u odnosu na materijal i pribor. Preoblikovanje. Predmeti i materijal pogodni za preoblikovanje (oštećeni predmeti, ambalaža, ostaci tkanina...).	6. Saradnja 4. Digitalna kompetencija	
--	--	---	---	--

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

oblike u prostoru samostalno mješajući boje da bi dobio/-la željeni ton 8. oblikuje prepoznatljive trodimenzionalne oblike odabranim materijalom i postupkom 9. preoblikuje predmet za reciklažu dajući mu novu upotrebnu vrednost 10. odabere, samostalno, način spajanja najmanje dva materijala 11. kombinuje ritam, linije i oblike stvarajući originalan ornament za određenu namenu 12. objasni zašto je dizajn važan i ko dizajnira određene proizvode 13. razmatra, u grupi, kako je učio/-la o oblicima i gde ta znanja primjenjuje, iskaže svoje mišljenje o tome zašto je umetničko nasleđe važno				
---	--	--	--	--

Muzička kultura (Muzičko stvaralaštvo: Stvaranje jednostavne ritmičke i melodijske (jednostavne) pratnje - na samostalno napravljenim instrumentima.
Svet oko nas (Materijali: Promjene materijala: povratne-istezanje, savijanje, širenje/skupljanje; isparavanje, kondenzovanje, topljenje/očvršćavanje i nepovratne - sagorevanje, hrdanje materijala. Svojstva materijala za likovno oblikovanje – tvrdoća, elastičnost, rastvorljivost ili postojanost, materijali koji mogu da se koriste kao alatke)

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA		AKTIVNOST UČENIKA		
planira, priprema materijale, daje objašnjenja; upućuje učenike kako da opišu svojstva; prati realizaciju aktivnosti, integriše sadržaje;		posmatra, sluša, istražuje, izvodi oglede, gužva, lijepi, rasteže...opisuje, koristi e-udžbenik, pravi belješke, prezentuje rad,;		
ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
14. izrazi, materijalom i tehnikom po izboru, svoje zamisli, doživljaje, utiske, sjećanja i opažanja; 15. preoblikuje, sam ili u saradnji sa drugima, upotrebne predmete menjajući im namjenu; 16. izrazi poznate pojmove mimikom i pokretom tela, bez zvuka;	OBLIKOVANJE (6)	Materijal i pribor. Postupci pravilnog i bezbednog rukovanja i održavanja materijala, pribora i radne površine, značaj održavanja higijene i bezbednog rukovanja priborom. Oblikovanje skulpture. Oblikovanje mekih materijala postupkom dodavanja. Spajanje raznovrsnih materijala. Oblikovanje crteža. Vrste linija (otvorena, zatvorena, prava, kriva, svetla, tamna, široka, uska, dugačka, kratka, neprekinuta, isprekidana, gruba, nježna, spiralna, talasasta, stepjenasta...).	1. Kompetencija za cjeloživotno učenje 3. Rad sa podacima i informacijama 2. Komunikacija 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu	- Primena modifikovane aktivnosti uz primjenu ogleđa - Ispitivanje svojstava materijala u cilju odabira odgovarajućeg - Primjena različitih oblika i metoda rada – Igranje – didaktičke,

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

			10. Estetička kompetencija 5. Rješavanje problema 6. Saradnja 4. Digitalna kompetencija	edukativne i spontane igre; Upućivanje učenika na korišćenje dodatne literature, interneta, enciklopedija, radi izrade panoa, kratkih zapisa, kratkih izlaganja Korišćenje e- udžbenika i dr.
--	--	--	--	--

Muzička kultura (Muzičko stvaralaštvo: Stvaranje jednostavne ritmičke i melodijske (jednostavne) pratnje - na samostalno napravljenim instrumentima.
Svet oko nas (Materijali) Promene materijala: povratne-istezanje, savijanje, širenje/skupljanje; isparavanje, kondenzovanje, topljenje/očvršćavanje i nepovratne - sagorevanje, hrđanje materijala. Svojstva materijala za likovno oblikovanje – tvrdoća, elastičnost, rastvorljivost ili postojanost, materijali koji mogu da se koriste kao alatke)

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA		AKTIVNOST UČENIKA		
planira, priprema materijale, daje objašnjenja; upućuje učenike kako da opišu svojstva; prati realizaciju aktivnosti, integriše sadržaje		posmatra, sluša, istražuje, izvodi oglede, gužva, lepi, rasteže...opisuje, koristi e-udžbenik, pravi belješke, prezentuje rad		
ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

17. izrazi poznate pojmove mimikom i pokretom tijela, bez zvuka 18. poveže odabranu ustanovu kulture sa njenom namenom 19. poštuje dogovore i pravila ponašanja i oblačenja prilikom posete ustanovama kulture 20. opiše, svojim rečima, vizuelne karakteristike po kojima prepoznaje oblike i prostor 21. poredi svoje utiske i utiske drugih o umjetničkim djelima, izgledu objekata/predmeta i oblicima iz prirode i okruženja 22. koristi materijal i pribor u skladu sa instrukcijama	SPORAZUMEVANJE (6)	Različite informacije kao motivacija za stvaralački rad. Priroda i neposredno okruženje; mašta i stvarni događaji; priče, pjesme i tekstovi iz knjiga i časopisa za djecu i udžbenika, umjetnička djela... Čitanje vizuelnih informacija. Ilustracija u dečjim knjigama i udžbenicima. Strip. Crtani i animirani film – tradicionalno urađeni (slobodoručno oblikovani ili nacrtani likovi) i savremeni (urađeni u aplikativnom programu). Priča u crtanom i animiranom filmu. Izgled mjesta i likova. Znak. Grafički znak (note, slova i cifre), gestovni i zvučni znak. Lijepo pisanje. Ukrasna slova. Tradicija. Praznici i ukrašavanje.	1. Kompetencija za učenje 3. Rad sa podacima i informacijama 2. Komunikacija 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 10. Estetička kompetencija 5. Rešavanje problema 6. Saradnja ž 4. Digitalna kompetencija	Kombinovanje različitih vrsta didaktičkog materijala: ilustracija, šema, Grafikona; Koristiti metode/tehnike i oblike rada, koje aktiviraju učenike i u kojima su samostalniji u radu; Obezbeđivanje korelacije sa srodnim Predmetima; Pripremanje nastavnika za časove, vodeći računa o osobenostima odjeljenja; Postavljanje učenika u različite situacije evaluacije i samoevaluacije.
--	---	--	--	--

Muzička kultura (Izvođenje muzike: Dječji i alternativni instrumenti i načini sviranja na njima; Muzičko stvaralaštvo: Stvaranje zvučne priče od ilustracija na kraći literarni tekst)

Srpski jezik (Književnost: Sadržaj proznih i poetskih tekstova)

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA		AKTIVNOST UČENIKA		
planira, priprema materijale, daje objašnjenja; motiviše; prati realizaciju aktivnosti, vrednuje zajedno sa učenicima		vežbaju verbalno i neverbalno iskazivanje određene situacije, povezuje i poredi poznate i nove informacije, crta, slika, vrednuju		
ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA

23. odredi, samostalno i u saradnji sa drugima, položaj oblika u prostoru i u ravni crta na različitim podlogama i formatima papira 24. koristi materijal i pribor u skladu sa instrukcijama 25. oblikuje jednostavne figure od mehkog materijala 26. prevede jednostavne pojmove i informacije u likovni rad 27. izrazi, materijalom i tehnikom po izboru, svoje zamisli, doživljaje, utiske, sjećanja i opažanja 28. preoblikuje, sam ili u saradnji sa drugima, upotrebne predmete menjajući im namenu	LIKOVNA KULTURA I OKRUŽENJE (3)	Prostor. Otvoreni i zatvoreni prostor, priroda i prostor koji je čovjek oblikovao. Karakteristične vizuelne odlike po kojima se prepoznaje vrsta prostora. Značaj čuvanja spomenika ili značajnih objekata u najbližem okruženju. Značaj uređenja prostora u kome učenik boravi. Umetnička zanimanja i produkti. Slikar – slika, vajar – skulptura, fotograf – fotografija... Izgled upotrebnih predmeta koje su dizajnirali umjetnici. Ustanove kulture (bioskop, muzej, galerija, pozorište, biblioteka...). Pravila ponašanja i oblačenja u različitim ustanovama kulture, dogovorena pravila ponašanja.	1. Kompetencija za učenje 3. Rad sa podacima i informacijama 2. Komunikacija 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 10. Estetička kompetencija 5. Rešavanje problema 6. Saradnja 4. Digitalna kompetencija	- Primjena modificovane aktivnosti uz primjenu ogleda - Ispitivanje svojstava materijala u cilju odabira odgovarajućeg - Primjena različitih oblika i metoda rada - Igranje – didaktičke, edukativne i spontane igre; - Upućivanje učenika na korišćenje dodatne literature, interneta, enciklopedija, radi izrade panoa, kratkih zapisa, kratkih izlaganja - Korišćenje e-udžbenika i dr.
---	---	---	--	---

Muzička kultura (Muzičko stvaralaštvo: Stvaranje jednostavne ritmičke i melodijske (jednostavne) pratnje - na samostalno napravljenim instrumentima)
Svet oko nas (Materijali: Promjene materijala: povratne-istezanje, savijanje, širenje/skupljanje; isparavanje, kondenzovanje, topljenje/očvršćavanje i nepovratne - sagorevanje, hrdanje materijala. Svojstva materijala za likovno oblikovanje – tvrdoća, elastičnost, rastvorljivost ili postojanost, materijali koji mogu da se koriste kao alatke)

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA	AKTIVNOST UČENIKA
planira, priprema materijale, daje objašnjenja; upućuje učenike kako da opišu svojstva; prati realizaciju aktivnosti, integriše sadržaje;	posmatra, sluša, istražuje, izvodi oglede, gužva, lijepi, rasteže...opisuje, koristi e-udžbenik, pravi beleške, prezentuje rad;

PLAN EVALUACIJE

Način provere ostvarenosti ishoda, formativno i sumativno ocjenjivanje

ELEMENTI OCJENE	KRITERIJUMI OCJENJIVANJA (<i>Pravilnik o ocjenjivanju učenika</i>)	Postupak praćenja i ocjenjivanja	Instrumenti za praćenje napredovanja	Vrijeme
-----------------	--	----------------------------------	--------------------------------------	---------

A) Stepen ostvarenosti ciljeva i propisanih, odnosno prilagođenih standarda i ishoda B) Angažovanje učenika u nastavi V) Samostalnost u radu	- Predmet Likovna kultura: Polazna osnova za ocjenu je učenikova sposobnost, stepen spretnosti i umještosti. Uzima se u obzir i individualno napredovanje u odnosu na sopstvena prethodna postignuća i mogućnosti, a naročito se uzima u obzir angažovanje učenika u nastavnom procesu. Prvi nivo (najbolji) Drugo nivo (ocjena 4) Služi se sredstvima i tehnikama likovno-vizuelnog izražavanja. Iskazuje utiske o svom radu i radovima druge djece. Pedantan i uredan u radu. Pedantan je, uredan i kreativan u radu. Prepoznaje likovne sadržaje i materijale i služi se sredstvima i tehnikama likovno-vizuelnog izražavanja. Treći nivo (ocjene 2 i 3) Četvrti nivo (neznatno napredovanje) Služi se nekim tehnikama likovno-vizuelnog izražavanja. Uz podsticaj iskazuje utiske o svom radu. Razlikuje boje ali ih u radu ne primjenjuje realno.	<u>Način provjere ishoda:</u> -inicijalna procena nivoa na kome se učenici nalaze -vođenje propisane pedagoške dokumentacije u kojima su vidni elementi za procenjivanje i ocjenjivanje: - odnos prema radu -odnos prema sebi -odnos prema drugima -razumjevanje -povezivanje -originalnost -verbalno izražavanje -primjena tehnika -zajedničko vrjednovanje učenika i nastavnika - samoprocjena ocjene i angažovanja od strane učenika * grupni rad (posmatranje nastavnika, izlaganje grupa, procjena ostalih učenika)	-Evidencija: belješke o elementima za procenjivanje i ocjenjivanje -Ček-liste sa skalom procjene Protokoli posmatranja -Upitnici (za grupni i rad u paru) *Samostalnost u izvršavanju zadataka (oblast; skala po nivoima) *Liste: saradnja u grupi	Belješke sa časova tokom godine Presek stanja na mjesečnom nivou Presek stanja po tromjesečjima Na kraju školske godine
	Služi se nekim tehnikama i sredstvima likovno-vizuelnog izražavanja. Prepoznaje neke likovne sadržaje i materijale. Uz pomoć i podsticaj iznosi utisak o svom radu i radu druge djece.	* rad u paru (posmatranje nastavnika, izlaganje parova, procena ostalih učenika) * vođenje evidencije o učešću učenika na takmičenjima i konkursima	(svi članovi su uključeni, svi imaju zadato zabelježeno u sveskama...) -Kvalitativno i kvantitativno procenjivanje rezultata (pano, tabela...)	

MUZIČKA KULTURA

Razred: prvi

Godišnji fond: 36

Nedjeljni fond: 1

Cilj učenja predmeta Muzička kultura je da kod učenika razvije interesovanje i ljubav prema muzici kroz individualno i kolektivno muzičko iskustvo kojim se podstiče razvijanje kreativnosti, estetskog senzibiliteta i duha zajedništva, kao i odgovornog odnosa prema očuvanju muzičkog nasljeđa i kulture svoga i drugih naroda.

r.br.	NASTAVNA TEMA/OBLAST	FOND ČASOVA		
		obrada	utvrđivanje	svega
1.	SLUŠANJE MUZIKE	3	4	7
2.	IZVOĐENJE MUZIKE	18	6	24
3.	MUZIČKO STVARALAŠTVO	2	3	5
ukupno		23	13	36

Ključni pojmovi: pjevanje, sviranje, slušanje, muzičke igre, muzički bonton, notno pismo.

ISHODI	NASTAVNA TEMA/OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJ A PROGRAMA
1. objasni svojim rečima utiske o slušanom djelu, osobine tona, doživljaj preglasne muzike i njenog		Umetnička muzika u crtanim i animiranim filmovima. Odnos zvuk – lik, muzika – radnja.	1. Kompetencija za celoživotno učenje	-muzičke aktivnosti se prepliću, na svim časovima se

uticaja na tijelo i zašto je tišina važna; 2. razlikuje odabrane zvukove i tonove, pevanje/sviranje; hor/jedan pevač/grupa pevača; orkestar/jedan svirač/grupa svirača, boju različitih pevačkih glasova i instrumenata i muzičke izražajne elemente; 3. prepozna muzički početak i kraj i ponavljanje teme ili karakterističnog motiva u slušanom djelu; 4. povezuje muzičko delo u odnosu na njemu bliske situacije, vrstu glasa i boju instrumenta sa karakterom djela; 5. poštuje dogovorena pravila ponašanja pri slušanju muzike; 6. koristi samostalno ili uz pomoć odraslih, dostupne nosioce zvuka;	SLUŠANJE MUZIKE (7)	Kompozicije koje ilustruju različita osjećanja. Zvuk i ton (izvori). Zvuci tela (puls, kucanje srca, disanje...). Zvuci iz prirode i okruženja. Zvučni znak (školsko zvono, automobilska sirena...). Ton: boja (različiti glasovi i instrumenti), trajanje (kratak – dug), jačina (glasen – tih), visina (visok – dubok). Tišina i odsustvo zvuka. Kompozicije koje ilustruju različite boje ljudskog glasa i instrumenata. Muzički dijalog (hor, glas i hor, glas i instrument, dva glasa, dva instrumenta, jedan svirač, grupa svirača, orkestar). Različiti žanrovi vezani za situacije značajne za učenike (praznici, priredbe, svečanosti, rođendani, venčanja, novogodišnje i božićne pesme...). Muzička priča. Karakter dela i elementi muzičke izražajnosti (uslovljenost). Muzički bonton. Muzika i zdravlje. Nosioći zvuka (ce-de plejer, em pe 3 plejer, računar...).	3. Rad sa podacima i informacijama 2. Komunikacija 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 10. Estetička kompetencija 5. Rješavanje problema 6. Saradnja 4. Digitalna kompetencija	obraćuju sve oblasti; -koristiti multimedijalne sadržaje; - primjena različitih metoda i oblika rada - biraju se odabrane kompozicije koje trajanjem i sadržajem odgovaraju uzrastu - Kombinovanje različitih vrsta didaktičkog materijala: ilustracija, šema, grafikona - Koristiti metode/tehnike i oblike rada, koje aktiviraju učenike i u kojima su samostalniji u radu - Obezbeđivanje korelacije sa srodnim predmetima - Pripremanje nastavnika za časove, vodeći računa o osobenostima odjeljenja
--	---	--	--	---

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

Muzička kultura (Izvođenje muzike: Dječji i alternativni instrumenti i načini sviranja na njima)

Srpski jezik (Jezička kultura: Pričanje o događajima i doživljajima, stvarnim i izmišljenim. Prepričavanje po planu)

Likovna kultura (Materijali: Svojstva materijala. Svojstva materijala za likovno oblikovanje – tvrdoća, elastičnost, rastvorljivost ili postojanost, materijali koji mogu da se koriste kao alatke)

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA

planira, priprema materijale, bira i prezentuje; motiviše; prati realizaciju aktivnosti, vrednuje zajedno sa učenicima

AKTIVNOST UČENIKA

slušaju, iznose mišljenje, učestvuju u razgovoru, postavljaju i odgovaraju na pitanja, vrednuju zajedno sa nastavnikom

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJ A PROGRAMA
7. izgovara u ritmu uz pokret brojalice; 8. peva po sluhu pesme različitog sadržaja i raspoloženja; 9. peva po sluhu uz pokret narodne pesme, muzičke igre; 10. primjenjuje pravilan način pjevanja i dogovorena pravila ponašanja u grupnom pjevanju i sviranju; 11. svira po sluhu zvučne onomatopeje i ilustracije, ritmičku pratnju uz brojalice i pesme, jednostavne aranžmane, sviračke deonice u muzičkim igrama; 12. povezuje početne tonove pjesama- modela i jednostavnih namenskih pesama sa bojama, ritam sa grafičkim prikazom;	IZVOĐENJE MUZIKE (24)	Izgovor brojalice u ritmu uz pokret – pljeskanje, pucketanje prstima, koračanje, dlanom o nadlanicu, udarom o klupu. Zvučne onomatopeje i ilustracije. Držanje tijela i disanje – pravilan način pjevanja. Pravilna dikcija – izgovaranje brzalica i brojalice. Pjevanje pjesama po sluhu različitog sadržaja i karaktera. Pjevanje pjesama uz pokret – pjesme uz igru i narodne pjesme Pjevanje modela i namenskih pjesama i povezivanje njihovih početnih tonova uz boju (do-zeleno, re-braon, mi-žuto, fa-plavo i sol-crveno). Dječji ritmički instrumenti i načini sviranja na njima. Sviranje po sluhu pratnje uz brojalice i pjesme – puls, ritam, grupisanje udara. Pjevanje i izvođenje muzičkih igara uz sviranje na dječjim instrumentima – pjesme uz igru, didaktičke igre, muzičke dramatizacije. Sviranje instrumentalnih aranžmana na dječjim ritmičkim instrumentima i na alternativnim izvorima zvuka. Sviranje grafički predstavljenog ritma. Muzički bonton.	1.Kompetencija za cjeloživotno učenje 2.Komunikacija 3.Rad sa podacima i informacijama 4. Digitalna kompetencija 5. Rješavanje problema 6. Saradnja 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 8. Estetička kompetencija	- učenicka znanja iz različitih oblasti treba povezati i staviti u funkciju razumevanja muzike - povezivati pokret i pjevanje izvođenjem različitih vrsta muzičkih igara - raditi na ostvarivanju kvalitetne komunikacije u cilju razvoja muzičkog ukusa i interesovanja učenika Kombinovanje različitih vrsta didaktičkog materijala: ilustracija, šema, grafikona nje korelacije sa srodnim predmetima

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN POSTUPCI OSTVARIVANj A PROGRAMA
--------	-----------------------------	----------	-------------------------------	--

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE	
Muzička kultura (Izvođenje muzike: Dječji i alternativni instrumenti i načini sviranja na njima) Srpski jezik (Jezička kultura: Pričanje o događajima i doživljajima, stvarnim i izmišljenim. Prepričavanje po planu.) Likovna kultura (Materijali: Svojstva materijala. Svojstva materijala za likovno oblikovanje – tvrdoća, elastičnost, rastvorljivost ili postojanost, materijali koji mogu da se koriste kao alatke)	
AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU	
AKTIVNOSTI NASTAVNIKA	AKTIVNOSTI UČENIKA
planira, priprema materijale, bira odgovarajuće pjesme; motiviše; prati realizaciju aktivnosti, demonstrira, vrednuje	slušaju, sviraju, pjevajuu, postavljaju i odgovaraju na pitanja, vrednuju zajedno sa nastavnikom

13. objašnjava svojim rečima doživljaj svog i tuđeg izvođenja; 14. učestvuje u školskim priredbama i manifestacijama; 15. napravi dječje ritmičke instrumente; 16. stvara zvučne efekte, pokrete uz muziku, manju ritmičku celinu pomoću različitih izvora zvuka, ritmičku pratnju za brojalice, pjesme i muzičke igre pomoću različitih izvora zvuka, muzičko pitanje i odgovor na ritmičkim udaraljka, jednostavnu melodiju na kraći zadati tekst; 17. izabere prema literarnom sadržaju odgovarajući muzički sadržaj.	MUZIČKO STVARALAŠTVO (5)	Izrada dječjih ritmičkih instrumenata od različitih materijala. Stvaranje zvukova iz neposredne okoline i prirode spontanom ili dogovorenim improvizacijom. Kreiranje sopstvenih pokreta uz muziku koja se izvodi ili sluša. Stvaranje zvučnih efekata i jednostavne ritmičke pratnje koristeći različite izvore zvuka. Biranje instrumenata na osnovu zvuka i stvaranje jednostavne ritmičke pratnje uz brojalice, pjesme i muzičke igre. Stvaranje manjih ritmičkih cjelina na osnovu muzičkog iskustva – izgovorom u ritmu, različitim pokretima, predmetima i dječjim ritmičkim instrumentima.	1. Kompetencija za učenje 2. Komunikacija 3. Rad sa podacima i informacijama 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 10. Estetička kompetencija	- povezivati pokret i pjevanje izvođenjem različitih vrsta muzičkih igara - stvaralački zadaci se realizuju po sluhu, bez zapisivanja - kombinovanje različitih vrsta didaktičkog materijala: ilustracija, šema, grafikona - koristiti metode/tehnike i oblike rada, koje
		Stvaranje muzičkih pitanja i odgovora na dječjim ritmičkim instrumentima u dijalogu. Stvaranje jednostavne melodije na kraći tekst. Biranje poznatih muzičkih sadržaja, zvučnih onomatopeja i ilustracija za stvaranje zvučne priče – praćenje literarnog teksta.		aktiviraju učenike i u kojima su samostalniji u radu - obezbeđivanje korelacije sa srodnim predmetima - pripremanje nastavnika za časove, vodeći računa o osobenostima odjeljenja

PLAN EVALUACIJE				
Način provere ostvarenosti ishoda, formativno i sumativno ocenjivanje				
ELEMENTI OCJENE	KRITERIJUMI OCJENJIVANJA (<i>Pravilnik o ocjenjivanju</i>)	Postupak praćenja i ocjenjivanja	Instrumenti za praćenje napredovanja	Vrijeme
<u>Muzicka kultura</u> (Izvođenje muzike: Djecji i alternativni instrumenti i nacini sviranja na njima) <u>Srpski jezik</u> (Jezička kultura: Pričanje o događajima i doživljajima, stvarnim i izmišljenim. Prepričavanje po planu) <u>Likovna kultura</u> (Materijali: Svojstva materijala. Svojstva materijala za likovno oblikovanje – tvrdoća, elastičnost, rastvorljivost ili postojanost, materijali koji mogu da se koriste kao alatke)				
AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU				
AKTIVNOST NASTAVNIKA		AKTIVNOST UČENIKA		
planira, priprema materijale, bira odgovarajuće pjesme; motiviše; prati realizaciju aktivnosti, demonstrira, vrednuje		slušaju, sviraju, pjevajuu, postavljaju i odgovaraju na pitanja, vrednuju zajedno sa nastavnikom		

A) Stepen ostvarenosti ciljeva i propisanih, odnosno prilagođenih standarda i ishoda	- Predmet Muzička kultura: Polazna osnova za ocejnu je učenikova sposobnost, stepen spretnosti i umješnosti. Uzima se u obzir i individualno napredovanje u odnosu na sopstvena pretnodna postignuća i mogućnosti, a naročito se uzima u obzir angažovanje učenika u nastavnom procesu. Prvi nivo (najbolji) Drugo nivo (ocjena 4)	<u>Način provjere ishoda:</u> -inicijalna procena nivoa na kome se učenici nalaze -vođenje propisane pedagoške dokumentacije u kojima su vidne belješke o stepenu angažovanja, uloženom trudu i ličnom	-Evidencija : belješke o elementima za procjenjivanje i ocjenjivanje -Ček-liste sa skalom procjene -Protokoli	Belješke sa časova tokom godine Presek stanja na mjesečnom nivou Presek stanja po tromjesečjima
---	--	---	--	--

B) Angažovanje učenika u nastavi	Razlikuje zvuke iz okruženja i peva pesme po sluhu. Veoma je angažovan u svim muzičkim aktivnostima tokom časa. Pjeva sve naučene pesme po sluhu i izvodi ritmičku pratnju. Pravilno izvodi naučene muzičke igre. Zna da pjeva sve naučene pesme po sluhu. Uspješno igra sve naučene igre. Izvodi ritmičku pratnju bez greške. Voli da sluša umjetničku muziku.	napredovanju u skladu sa muzičkim mogućnostima	posmatranja	Na kraju školske godine
V) Samostalnost u radu	Treći nivo (ocjene 2 i 3) Četvrti nivo (neznatno napredovanje) Razlikuje neke zvuke iz okruženja i pjeva jednostavne pjesme po sluhu. Uz podsticaj učestvuje u muzičkim aktivnostima. Pjeva neke naučene pjesme po sluhu i djelimično izvodi ritmičku pratnju. Voli da igra muzičke igre. Zna da pjeva neke naučene pesme po sluhu. Igra neke naučene muzičke igre. Delimično izvodi ritmičku pratnju.	-zajedničko vrednovanje učenika i nastavnika - samoprocjena ocjene i angažovanja od strane učenika *grupni rad (posmatranje nastavnika, izlaganje grupa, procjena ostalih učenika) *rad u paru (posmatranje nastavnika, izlaganje parova, procjena ostalih učenika) *vođenje evidencije o učešću učenika na takmičenjima, konkursima	- Upitnici (za grupni i rad u paru) *Samostalnost u izvršavanju zadataka (oblast; skala po nivoima) *Liste: saradnja u grupi (svi članovi su uključeni, svi imaju zadato zabilježeno u sveskama...) -Kvalitativno i kvantitativno procjenjivanje rezultata (pano, tabela...)	

TJELESNI I ZDRASTVENI ODGOJ

Razred: prvi

Godišnji fond: 108

Nedjeljni fond: 3

Cilj učenja : Tjelesnog i zdravstvenog odgoja je da učenik unapređuje fizičke sposobnosti, motoričke vještine i znanja iz oblasti fizičke i zdravstvene kulture, radi očuvanja zdravlja i primene pravilnog i redovnog fizičkog vježbanja u savremenim uslovima života i rada.

r.br.	NASTAVNA TEMA/OBLAST	FOND ČASOVA		
		obrada	utvrđivanje	svega
1.	FIZIČKE SPOSOBNOSTI	1	4	5
2.	MOTORIČKE VJEŠTINE	36	54	90
3.	FIZIČKA I ZDRAVSTVENA KULTURA	6	7	13
ukupno		43	65	108

Ključni pojmovi: vaspitanje, vježbanje,
igranje, zdravlje, kultura,

				Pripremanje nastavnika za časove, vodeći računa o osobenostima odeljenja
ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
1. primjeni jednostavne, dvostavne 2. opštepripremne vježbe (vježbe oblikovanja); 3. pravilno izvodi vježbe, raznovrsna prirodna i izvedena kretanja;	FIZIČKE SPOSODNOSTI (5)	Vježbe za razvoj snage. Vježbe za razvoj pokretljivosti. Vježbe za razvoj izdržljivosti. Vježbe za razvoj brzine. Vježbe za razvoj koordinacije.	1. Kompetencija za učenje 2. Komunikacija 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 10. Estetička kompetencija 5. Rješavanje problema 6. Saradnja	- redovno vježbanje - postepeno uvođenje termina vezanih za vježbanje -isticanje neophodnosti poštovanja pravila ponašanja tokom vježbanja - organizovanje odeljenjskih i takmičenja na nivou generacije -ukazivati na značaj vježbanja -primenjivati odgovarajuće oblike i metode rada Koristiti metode/tehnike i oblike rada, koje aktiviraju učenike i u kojima su samostalniji u radu Obezbeđivanje korelacije sa srodnim predmetima

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

Muzička kultura (Izvođenje muzike: Pravilan način pjevanja – držanje tijela i disanje. Pravilna dikcija.

Bosanski jezik (Književnost: Informativni tekstovi o fizičkoj i zdravstvenoj kulturi)

Svijet oko nas (Priroda, čovjek, društvo: Načini prenošenja i mjere zaštite od zaraznih bolesti -grip, zarazna žutica, varicele i bolesti koje prenose životinje krpelji, vaške; Materijali: Međusobni uticaj čovjeka i okruženja (način na koji čovjek menja okruženje, uticaj na zdravlje i život kroz pravila ponašanja koji doprinose održivom razvoju).

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA

- prati napredovanje učenika i upućuje učenike kako da razviju fizičke sposobnosti, motiviše učenike da se bave sportom i poboljšaju motoričke vještine, demonstrira, vrednuje

AKTIVNOST UČENIKA

- planiraju vrijeme koje će provesti u vježbanju, realizuju vježbe, aktivno učestvuju u realizaciji zadataka na času

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
--------	--------------------------	----------	-------------------------------	--

4. kombinuje i koristi usvojene motoričke vještine u igri i u svakodnevnom životu; 5. održava ravnotežu u različitim kretanjima; 6. razlikuje pravilno od nepravilnog držanja tijela i pravilno drži tijelo; 7. primenjuje pravilnu tehniku disanja prilikom vježbanja; 8. izvede kretanja, vježbe i kratke sastave uz muzičku pratnju; 9. igra dječji i narodni ples; 10. koristi osnovnu terminologiju vježbanja; 11. poštuje pravila ponašanja na prostorima za vježbanje; 12. poštuje mjere bezbednosti tokom vježbanja;	MOTORIČKE VJEŠTINE (90)	Hodanje i trčanje Skakanja i preskakanja Bacanja i hvatanja Puzanja, višenja, upori i penjanja Vježbe na tlu Vježbe ravnoteže Vježbe sa rekvizitima Ples i ritimika Poligoni	1. Kompetencija za celoživotno učenje 2. Komunikacija 3. Rad sa podacima i informacijama 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 10. Estetička kompetencija 5. Rešavanje problema 6. Saradnja 4. Digitalna kompetencija	- redovno vježbanje - postepeno uvođenje termina vezanih za vježbanje -isticanje neophodnost poštovanja pravila ponašanja tokom vježbanja - organizovanje odeljenjskih i takmičenja na nivou generacije -ukazivati na značaj vježbanja -koristiti metode/tehnike i oblike rada, koje
13. odgovorno se odnosi prema objektima, spravama i rekvizitima u prostorima za vježbanje; 14. poštuje pravila igre; 15. navija fer i bodri učesnike u igri; 16. prihvati sopstvenu pobjedu i poraz;				aktiviraju učenike i u kojima su samostalniji u radu -obezbeđivanje korelacije sa srodnim predmetima -pripremanje nastavnika za časove, vodeći računa o osobenostima odeljenja

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
<u>Muzička kultura</u> (Izvođenje muzike: Pravilan način pjevanja – držanje tijela i disanje. Pravilna dikcija. Pjevanje pjesama po sluhu različitog sadržaja i karaktera) <u>Bosanski jezik</u> (Književnost: Informativni tekstovi o fizičkoj i zdravstvenoj kulturi) <u>Svijet oko nas</u> (Priroda, čovjek, društvo: Načini prenošenja i mjere zaštite od zaraznih bolesti -grip, zarazna žutica, varicele i bolesti koje prenose životinje krpelji, vaške; Materijali: Međusobni uticaj čoveka i okruženja (način na koji čovek menja okruženje), uticaj na zdravlje i život kroz pravila ponašanja koji doprinose održivom razvoju)				
AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU				
AKTIVNOST NASTAVNIKA		AKTIVNOST UČENIKA		
- prati napredovanje učenika i upućuje učenike kako da razviju fizičke sposobnosti, motiviše učenike da se bave sportom i poboljšaju motoričke vještine, demonstrira, učestvuje u vježbanju i igri, vrednuje		- planiraju vrijeme koje će provesti u prirodi, realizuju vježbe i učestvuje u igri, aktivno učestvuju u realizaciji zadataka na času i sarađuje sa vršnjacima		

17. uredno odlaže svoje stvari prije i nakon vježbanja; 18. navede dijelove svoga tijela i prepozna njihovu ulogu; 19. uoči promenu u rastu kod sebe i drugih; 20. uoči razliku između zdravog i bolesnog stanja; 21. primenjuje zdravstveno-higijenske	FIZIČKA I ZDRAVSTVENA KULTURA (13)	Vježbam bezbedno. Čuvam svoje i tuđe stvari. Pravila elementarnih igara. Nekad izgubim, a nekada. pobjedim. Navijam fer. Rastemo. Vidim, čujem, osjećam. Moje zdravlje.	9. Odgovoran odnos prema okolini 3. Rad sa podacima i informacijama 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 10. Estetička	- redovno vježbanje - organizovanje boravka u prirodi - organizovati dane zdrave ishrane - organizovati situacione igre vezanih za brigu o
mjere prije, u toku i nakon vježbanja; 22. održava ličnu higijenu; 23. učestvuje u održavanju prostora u kome živi i boravi; 24. shvati značaj korišćenja voća u ishrani; – pravilno se ponaša za stolom.		Ko sve brine o mom zdravlju. Lična higijena. Higijena prostora u kome živim. Higijena prostora u kome vježbam. Životne namirnice i pravilna ishrana. Zajedno za stolom.	kompetencija 5. Rešavanje problema 6. Saradnja	zdravlju Upućivanje učenika na korišćenje dodatne literature, interneta, enciklopedija, radi izrade panoa Korišćenje e-udžbenika, i dr. Postavljanje učenika u različite situacije evaluacije i samoevaluacije

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

Muzička kultura (Izvođenje muzike: Pravilan način pjevanja – držanje tijela i disanje. Pravilna dikcija. Pjevanje pjesama po sluhu različitog sadržaja i karaktera)
Bosanski jezik (Književnost: Informativni tekstovi o fizičkoj i zdravstvenoj kulturi)
Svijet oko nas (Priroda, čovjek, društvo: Načini prenošenja i mjere zaštite od zaraznih bolesti (grip, zarazna žutica, varicele) i bolesti koje prenose životinje (krpelji, vaške – Materijali: Međusobni uticaj čovjeka i okruženja (način na koji čovjek mijenja okruženje), uticaj na zdravlje i život kroz pravila ponašanja koji doprinose održivom razvoju).

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA	AKTIVNOST UČENIKA
- motiviše učenike da se bave sportom, proverava koliko učenici znaju o zdravlju i načinu očuvanja, učestvuje u vježbanju i igri, vrednuje	- slušaju, primenjuju, pronalaze različite izvore znanja, pravilno se hrane i primenjuju zdrave stilove života

PLAN EVALUACIJE

Način provjere ostvarenosti ishoda, formativno i sumativno ocjenjivanje

ELEMENTI OCJENE	KRITERIJUMI OCENJIVANJA (<i>Pravilnik o ocenjivanju učenika</i>)	Postupak praćenja i ocenjivanja	Instrumenti za praćenje napredovanja	Vrijeme
A) Stepen ostvarenosti ciljeva i	- Predmet Tjelesni i zdravstveni odgoj: Polazna osnova za ocjenu je učenikova sposobnost, stepen spretnosti i umešnosti. Uzima se u obzir i individualno napredovanje u odnosu na sopstvena prethodna postignuća i mogućnosti, a naročito se uzima u obzir angažovanje učenika u nastavnom procesu.	<u>Način provjere ishoda:-</u> inicijalna procena nivoa na kome se učenici nalaze -vođenje propisane	- Evidencija : beleške o elementima za procenjivanje i ocenjivanje	Bjeleške sa časova tokom godine Presek stanja

		pedagoške dokumentacije u		
--	--	---------------------------	--	--

propisanih, odnosno prilagođenih standarda i ishoda	Kriterijumi ocenjivanja Prvi nivo (najbolji) Drugi nivo (ocena 4) Napreduje u razvoju motoričkih sposobnosti. Pravilno i vješto izvodi vježbe i prirodne oblike kretanja. Pozna je i poštuje pravila u igrama. Pravilno izvodi forme prirodnog oblika kretanja. Vješt je i spretan, tako da se ističe pri vježbanju. Napreduje u razvoju motoričkih sposobnosti. Pozna je, poštuje i primenjuje pravila ponašanja na času i učestvuje u svim zajedničkim aktivnostima.	kojima su vidne bjeleške o nivou angažovanosti, vježbanju u adekvatnoj opremi, postignućima u motoričkim vještinama i individualnom napretku svakog učenika -zajedničko vrednovanje učenika i nastavnika - samoprocena ocjene i angažovanja od strane učenika	Ček-liste sa skalama procene	na mjesečnom nivou
B) Angažovanje učenika u nastavi			Protokoli posmatranja Upitnici (za grupni i rad u paru)	Presek stanja po tromjesečjima
V) Samostalnost u radu	Treći nivo (ocene 2 i 3) Četvrti nivo (neznatno napredovanje) Sporo napreduje u razvoju motoričkih sposobnosti. Izvodi jednostavne oblike kretanja. Učestvuje u igrama. Izvodi neke forme prirodnog oblika kretanja, uz podsticaj se uključuje u zajedničke aktivnosti. Izvodi određene oblike prirodnog oblika kretanja. Pozna je pravila igre, ali ih se uglavnom pridržava.	* timski rad (posmatranje nastavnika, izlaganje grupa, procena ostalih učenika) * rad u paru (posmatranje nastavnika, izlaganje parova, procena ostalih učenika) *vođenje evidencije o učešću učenika na takmičenjima	*Samostalnost u izvršavanju zadataka (oblast; skala po nivoima) *Liste: saradnja u grupi (svi članovi su uključ	Procjena o napretku na kraju školske godine

			eni, doprin ose zajedni čkom cilju...) - Kvalit ativno i kvanti tativn o procenjivan j e rezultat a (pano, tabela.. .)	
--	--	--	--	--

DIGITALNI SVIJET

Razred: prvi

Godišnji fond: 36

Nedjeljni fond: 1

Cilj nastave i učenja predmeta Digitalni svijet je razvijanje digitalne kompetencije učenika radi njihovog osposobljavanja za bezbednu i pravilnu upotrebu digitalnih uređaja za učenje, komunikaciju, saradnju i razvoj algoritamskog načina razmišljanja.

r.br.	NASTAVNA TEMA/OBLAST	FOND ČASOVA		
		obrada	utvrđivanje	svega
1.	DIGITALNO DRUŠTVO	10	7	17
2.	BEZBEDNO KORIŠĆENJE DIGITALNIH UREĐAJA	10	4	14
3.	ALGORITAMSKI NAČIN RAZMIŠLJANJA	2	3	5
ukupno		22	14	36

Ključne riječi: digitalni uređaji, komunikacija preko digitalnih uređaja, bjezbednost, algoritam, rešavanje problema, podaci o ličnosti

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
1. prepozna digitalne uređaje iz okruženja i imenuje neke od njih; 2. navede neke od životnih situacija u kojima digitalni uređaji olakšavaju obavljanje poslova; 3. uporedi načine rada i života ljudi pre i posle pojave digitalnih uređaja; 4. uporedi načine kreativnog izražavanja sa digitalnim uređajima i bez njih; 5. koristi digitalne udžbenike za učenje (samostalno i/ili uz pomoć nastavnika);	DIGITALNO DRUŠTVO (17)	Različit izgled digitalnih uređaja. Digitalni uređaji u različitim zanimanjima. Učenje uz pomoć digitalnih udžbenika. Kreativno izražavanje sa digitalnim uređajima i bez njih. Komunikacija posredstvom digitalnih uređaja. Digitalni uređaj i pametni digitalni uređaj. Korišćenje digitalnih uređaja za povećanje prilika za učenje i sticanje iskustva učenika u oblasti nauke, kulture i umetnosti.	1. Kompetencija za celoživotno učenje 4. Digitalna kompetencija 10. Estetička kompetencija 3. Rad podacima i informacijama 2. Komunikacija 6. Saradnja	- Nastavnik treba da kreira obrazovnu situaciju u kojoj učenici mogu da uvide da su digitalni uređaji svuda oko njih, i da nisu to samo desktop i laptop računari i tableti, već i telefon, klima uređaj, frižider, veš – mašina i jedni imenom ih zovemo digitalni uređaji - Navedi učenike da daju primere korišćenja digitalnih uređaja iz

6. uporedi digitalni i papirni udžbenik;				svakodnevnog života - Nastavnik treba da sprovede obuku učenika za korišćenje digitalnih udžbenika. - Omogućiti učenicima da, na času, vaju u plastelinu popularni lik iz crtača - Nastavnik koristi priliku da sa učenicima razgovara o komunikaciji sa digitalnim uređajima i bez njih - Ako postoji mogućnost organizovati odlazak u prirodu, posebno je značajno da nastavnik upotrebi neku od postojećih veb – prezentacija (http://viminacium.org.rs/izlozbe/viminacium-virtual-tour/) i virtuelno upozna učenike sa mestima koje će posetiti.

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
--------	--------------------------	----------	-------------------------------	--

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

Likovna kultura (Vajanje popularnog lika iz crtaća povezati sa video zapisom vajanja istog lika. Pravljenje različitih postera i panoa)
Svijet oko nas (Pravilno odlaganje elektronskog otpada je bitno za očuvanje životne sredine. Opasnost na internetu, pokazati da nisu svi dobronamerni)
Tjelesni i zdravstveni odgoj (Ukazati učenicima koliko je važno ograničiti korišćenje digitalnih uređaja i baviti se sportom)

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA	AKTIVNOST UČENIKA
organizuje čas, prezentuje nastavne sadržaje, angažuje učenike, vodeći računa o prethodnim znanjima koja poseduju, demonstrira, koristi IKT,	aktivno učestvuju u realizaciji časa, zapisuju, analiziraju, diskutuju, zaključuju, primenjuju, učestvuju u timskom radu, procenjuju nastavu, rad
podstiče učenika na aktivno učešće, povezuje sadržaje sa svakodnevnim životom, vrednuje rad učenika	drugih učenika i sopstveni rad

1. uporedi tradicionalne vidove komunikacije sa komunikacijom posredstvom digitalnih uređaja; 2. navede neke od karakteristika „pametnog“ digitalnog uređaja; 3. navede na koji način digitalni uređaji mogu da doprinesu upoznavanju kulturne baštine; 4. navede osnovna pravila za korišćenje digitalnih uređaja kako ne bi ugrozio zdravlje; 5. navede neke od zdravstvenih rizika vezanih za prekomerno ili nepravilno korišćenje digitalnih uređaja; 6. dovede u vezu način odlaganja elektronskog otpada sa zagađenjem životne sredine; 7. nabroji osnovne podatke o ličnosti; 8. objasni zašto saopštavanje podataka o ličnosti predstavlja rizično ponašanje pri komunikaciji pomoću digitalnih uređaja; 9. imenuje osobe ili institucije kojima se treba obratiti za pomoć u slučaju	BEZBEDNO KORIŠĆENJE DIGITALNIH UREĐAJA (14)	Digitalni uređaj i naše zdravlje (vid, položaj tijela, vrijeme pred ekranom, digitalni uređaj kao otpad). Podaci o ličnosti i njihova zaštita pri komunikaciji pomoću digitalnih uređaja. Pomoć u slučaju kontakta sa neprimerenim digitalnim sadržajem, nepoznatim, zlonamernim osobama ili osobama koje komuniciraju na neprihvatljiv način. Odgovorno rukovanje digitalnim uređajem (mere fizičke zaštite, korišćenje lozinke).	1. Kompetencija za celoživotno učenje 4. Digitalna kompetencija, 10. Estetička kompetencija, 3. Rad podacima i informacijama, 6. Saradnja 9. Odgovoran odnos prema okolini 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 8. Odgovoran odnos prema zdravlju	- Ukazati na činjenicu da se broj zanimanja u kojima je digitalni uređaj dominantno sredstvo za rad neprestano uvećava i da otuda potiče potreba da negujemo zdrave navike kada je upotreba digitalnih uređaja u pitanju - Naglasiti da problemi koji nastaju sa vidom i koštano – mišićnim sistemom ne nastaju od upotrebe tehnologije, već od nepravilnog položaja tela, pretežnog sedenja, dužeg gledanja bez promene fokusa - Zajedno izlistati neke od zdravstvenih rizika - Pravilno odlaganje elektronskog otpada važno je za očuvanje zdrave životne sredine - Ukazati na činjenicu da nisu sve osobe koje koriste internet dobronamerne - Od izuzetnog značaja je
--	---	---	---	---

kontakta sa neprimerenim digitalnim sadržajem, nepoznatim, zlonamernim osobama ili osobama koje komuniciraju na neprihvatljiv način; 10. navede osnovne preporuke za rukovanje digitalnim uređajem na odgovoran način (primjena mera fizičke zaštite) i objasni zašto je važno primenjivati ih; 11. analizira jednostavan poznati postupak/aktivnost i predlaže korake za njegovo sprovođenje;				da učenici shvate koji podaci spadaju u podatke o ličnosti, kao i na koje načine ih ljudi najčešće čine dostupnim na internetu - Naglasiti učenicima na koji način da se ponašaju i kome da se obrate za pomoć u slučaju neprimerenog sadržaja ili ponašanja pojedinaca na internetu
MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE				
<u>Bosanski jezik</u> (Čitanje tekstova sa interneta. Obrazovne igre) <u>Matematika</u> (Različiti sadržaji sa interneta vezani za brojeve, sabiranje, oduzimanje, testovi znanja) <u>Likovna kultura</u> (Vajanje popularnog lika iz crtača povezati sa video zapisom vajanja istog lika. Pravljenje različitih postera i panoa) <u>Svijet oko nas</u> (Pravilno odlaganje elektronskog otpada je bitno za očuvanje životne sredine. Opasnost na internetu, pokazati da nisu svi dobronamjerni) <u>Tjelesni i zdravstveni odgoj</u> (Ukazati učenicima koliko je važno ograničiti korišćenje digitalnih uređaja i baviti se sportom)				
AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU				
AKTIVNOST NASTAVNIKA		AKTIVNOST UČENIKA		
organizuje čas, prezentuje nastavne sadržaje, angažuje učenike, vodeći računa o prethodnim znanjima koja poseduju, demonstrira, koristi IKT, podstiče učenika na aktivno učešće, povezuje sadržaje sa svakodnevnim životom, vrednuje rad učenika		aktivno učestvuju u realizaciji časa, zapisuju, analiziraju, diskutuju, zaključuju, primenjuju, učestvuju u timskom radu, procenjuju nastavu, rad drugih učenika i sopstveni rad		

ISHODI	NASTAVNA TEMA/ OBLAST	SADRŽAJI	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČIN I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA
12. protumači simbole poznatog/dogovorenog značenja i sprovede postupak opisan		Razlaganje problema na manje celine. Osmišljavanje koraka koji vode do rešenja jednostavnog problema.	1. Kompetencija za učenje 4. Digitalna	- Znanja učenika i sadržaje ostalih obaveznih predmeta i

njima; 13. uoči i ispravi grešku u simbolima izraženom uputstvu (algoritmu), proveri valjanost svog rešenja i po potrebi ga popravi (samostalno ili saradnički); 14. dovede u vezu algoritam i ponašanje digitalnog uređaja	ALGORITAMSKI NAČIN RAZMIŠLJANJA (5)	Tumačenje postojećih i kreiranje algoritama izraženih simbolima. Uočavanje i ispravljanje grešaka u algoritmu. Tumačenje ponašanja digitalnog uređaja u odnosu na prikazani algoritam.	kompetencija 10. Estetička kompetencija 3. Rad podacima i informacijama 6. Saradnja 2. Komunikacija 9. Odgovoran odnos prema okolini 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 8. Odgovoran odnos prema zdravlju	izbornih programa trebalo bi iskoristiti kako bi se pred njih postavio adekvatan zadatak – postupak koji treba da analiziraju i predlože korake za njegovo sprovođenje (kolut unapred, pisanje slova, niz sličica od kojih treba sastaviti priču, niz sličica među kojima ima suvišnih...) - - Nastavnik treba da uvede termin <i>algoritam</i> i da ga učenicima protumači kao uputstvo za rešavanje nekog problema ili izvođenje nekog postupka. - Nastavnik treba učenicima da obezbedi uputstvo koje im omogućava da izvrše potpuno nepoznati zadatak. - Nastavnik često treba da postavlja učenike u situacije da razmatraju unapred kreirane algoritme za rešavanje određenih zadataka, da u više navrata otkrivaju greške i ispravljaju ih, sve dok ne dođu ne
--	---	---	---	--

				samo do najboljeg, već i do najefikasnijeg rešenja. - Ako su učenicima na raspolaganju računari, rad u programu na adresi https://scratch.mit.edu/projects/19685257/ može da doprinese dosezanju definisanih ishoda.
--	--	--	--	--

MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE

Bosanski jezik (Čitanje tekstova sa interneta. Obrazovne igre)

Matematika (Različiti sadržaji sa interneta vezani za brojeve, sabiranje, oduzimanje, testovi znanja)

Likovna kultura (Vajanje popularnog lika iz crtaća povezati sa video zapisom vajanja istog lika. Pravljenje različitih postera i panoa)

Svijet oko nas (Pravilno odlaganje elektronskog otpada je bitno za očuvanje životne sredine. Opasnost na internetu, pokazati da nisu svi dobronamerni)

Tjelesni i zdravstveni odgoj (Ukazati učenicima koliko je važno ograničiti korišćenje digitalnih uređaja i baviti se sportom)

AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU

AKTIVNOST NASTAVNIKA	AKTIVNOST UČENIKA
organizuje čas, prezentuje nastavne sadržaje, angažuje učenike, vodeći računa o prethodnim znanjima koja poseduju, demonstrira, koristi IKT, podstiče učenika na aktivno učešće, povezuje sadržaje sa svakodnevnim životom, vrednuje rad učenika	aktivno učestvuju u realizaciji časa, zapisuju, analiziraju, diskutuju, zaključuju, primenjuju, učestvuju u timskom radu, procenjuju nastavu, rad drugih učenika i sopstveni rad

PLAN EVALUACIJE

Uputstvo za sumativno ocjenjivanje učenika

Postupak praćenja i ocjenjivanja	Instrumenti za praćenje napredovanja	Vrijeme
-vođenje propisane pedagoške dokumentacije u kojima su vidne beleške o redovnost u pohađanju nastave, zainteresovanost i aktivno uključivanje u proces rada grupe, napredovanje i razvoj, kao i samostalnosti u radu učenika -zajedničko vrednovanje učenika i nastavnika - samoprocjena ocjene od strane učenika * timski rad	Sistemsko posmatranje Evidencija : beleške o elementima za procenjivanje i ocjenjivanje Ček-liste sa skalom procene	- kontinuirano - nakon završetka teme - po potrebi
(posmatranje nastavnika, izlaganje grupa, procena ostalih učenika) * rad u paru (posmatranje nastavnika, izlaganje parova, procjena ostalih učenika) *vođenje evidencije o učešću učenika na takmičenjima -stepen ostvarenosti ciljeva i propisanih, odnosno prilagođenih ishoda postignuća u toku savladavanja programa predmeta. -procjenjuju se: vještine razumevanja, primjena i vrednovanje naučenih postupaka i procedura; rad sa podacima i rad na različitim zadacima; vještine, rukovanje alatima i tehnologijama i izvođenje radnih zadataka.	Protokoli posmatranja Upitnici (za grupni i rad u paru) *Skala po nivoima (samostalnost u izvršavanju zadataka) *Liste: saradnja u grupi (svi članovi su uključeni, doprinose zajedničkom cilju...) -Kvalitativno i kvantitativno procenjivanje rezultata (pano, tabela...)	-beleške sa časova tokom godine -presek stanja nakon završetka projekta -presek stanja po tromjesečjima -procena o radu i napretku na kraju školske godine

Aktivnosti u nastavnom procesu	
Aktivnosti nastavnika	Aktivnosti učenika
Organizuje čas	Aktivno učestvuju u realizaciji časa
Prezentuje nastavne sadržaje	zapisuju
Angažuje učenike, vodeći računa o prethodnim znanjima koja poseduju	analiziraju
demonstrira	diskutuju
koristi IKT	zaključuju
podstiče učenika na aktivno učešće	primenjuju
Povezuje sadržaje sa svakodnevnim životom	Učestuju u timskom i grupnom radu
Vrednuje rad učenika	Procenjuju nastavu, rad drugih učenika i sopstveni rad

NAČIN PROVJERE OSTVARENOSTI ISHODA

U nastavi orijentisanoj na proces učenja i dostizanje ishoda učenja vrednuju se proces i produkti učenja. Ustaljene metode procene postignuća učenika, koje nastavnici primenjuju u drugim obaveznim predmetima i izbornim programima, moguće je primeniti i ovde. Izazovi poput činjenice da procjene postignuća zasnovane samo na rezultatima praktičnih zadataka koje učenici rade nije dovoljan pokazatelj onoga što oni znaju i umeju, ili da je, pri saradničkom radu, vrlo teško identifikovati doprinos svakog pojedinca, dovodi do potrebe za izdvajanjem nekoliko tehnika koje se posebno preporučuju za primjenu u okviru predmeta Digitalni svijet

- **Samoprocjena:** program nastave i učenja očekuje da učenici objasne npr. način funkcionisanja jednostavnih algoritama(uključujući i one koji su sami kreirali), testiraju ih, a zatim otkrivaju i ispravljaju greške u njima. negovanje prakse iskazivanja refleksivnih komentara tokom predstavljanja onoga što su uradili prilika je za razvoj samouvida i samoregulacije u učenju i osnova za procenu vlastitog postignuća učenika;
- **Vršnjačka procjena:** ova vrsta procjene postignuća učenika prirodno se nadovezuje na proces samoprocjene – učenici rade u paru ili grupi na istom zadatku i imaju mogućnost da, deleći odgovornost, stvaraju i ispravljaju rešenja, te pružaju konstruktivne povratne informacije.
- **Otvorena pitanja:** znanje učenika o konceptima koji su obuhvaćeni programom neće uvek biti lako uočljivo. Postavljanje otvorenih pitanja jedan je od načina na koji nastavnik može da proceni postignuća svojih učenika, ali i da doprinese produbljivanju njihovog razumevanja konkretnog koncepta. Pitanja koja počinju sa „*Zašto*” ili „*Kako*” posebno su korisna: Zašto nije dobro da čašu sa slatkim pićem držiš pored digitalnog uređaja? Kako radi tvoj algoritam? Zašto je potrebno da vodiš računa o dužini vremena koje je potrebno u radu sa digitalnim uređajem? itd.
- **Već znam – Želim da naučim – Naučio/la sam:** korišćenje rubrika za identifikaciju onoga što već znaju, šta žele da nauče i, naknadno, onoga što su naučili, korisna je tehnika koju učenici mogu da koriste za podršku samostalnom učenju, a nastavnik za procenu njihovih postignuća.

Primeljujući predložene metode procjene postignuća učenika nastavnik kreira i konzistentno gradi personalizovano i podsticajno obrazovno okruženje. On prati postignuća učenika iz uloge aktivnog posmatrača i mentora. Izbegnuta je formalna situacija procenjivanja (nastavnik ne proziva i ne propituje učenike), čime je nivo stresa učenika bitno smanjen (potencijalno i eliminisan). Jačanje samopouzdanja učenika i samoregulacije u učenju posebna je dobrobit koja proizilazi iz navedenog.

PLAN EVALUACIJE

Uputstvo za sumativno ocjenjivanje učenika

Šta pratimo	Postupak i nstrumenti ocjenjivanja	Vrijeme
Stepen ostvarenosti ciljeva i propisanih, odnosno prilagođenih ishoda postignuća u toku savladavanja programa predmeta. Procjenjuju se: vještine razumjevanja, primjena i vrednovanje naučenih postupaka i procedura; rad sa podacima i rad na različitim zadacima; vještine, rukovanje alatima i tehnologijama i izvođenje radnih zadataka.	- Svakodnevno beleženje aktivnosti učenika na času u evidencije nastavnika: broj javljanja (tačni odgovori): za jedno javljanje / tačno odrađen zadatak +, za javljanje više puta / više tačnih zadataka ++, za davanje kompletnog, potpunog odgovora na teža pitanja / pronalaženje drugih rešenja za zadatak 5, ko ne zna odgovor – (tri minusa 1), domaći zadaci: za 3 neodrađena domaća zadatka 1. Napomena: voditi računa o: - sveobuhvatnosti odgovora - snalaženju u odgovarajućim i namenskim programima i aplikacijama - horizontalnom i vertikalnom povezivanju gradiva - Grupni rad (posmatranje nastavnika, izlaganje grupa), sveska evidencije: saradnja u grupi (svi članovi su uključeni), stepen znanja svih članova grupe, kvalitativno i kvantitativno procjenjivanje rezultata rada grupa (aplikacija, tabela...).	- kontinuirano - nakon završetka teme - po potrebi

NAČINI PRILAGOĐAVANJA PROGRAMA OBRAZOVANJA UČENICIMA KOJIMA JE POTREBNA DODATNA OBRAZOVNA PODRŠKA:

- prostorno, sadržajno i metodičko prilagođavanje nastavnog programa (npr. razmještaj sedenja, izbor gradiva za učenje i vježbanje, prilagođavanje zadataka, načina i vrsta ocjenjivanja, domaćih...)
- razmjena iskustava i saradnja sa članovima Veća i stručnim saradnicima u školi...
- korišćenje vršnjačke podrške i pomoći u savladavanju programskih sadržaja

Vrednovanje učenika sa teškoćama u razvoju

Elementi vrednovanja:

- Odnos prema radu
- Praćenje postavljenih zadataka

Uvažavanje drugih učenika i nastavnika, praćenje pravila ponašanja na času, donošenje pribora za rad.

OSTALI OBLICI OBRAZOVNO-VASPITNOG RADA

DOPUNSKA NASTAVA

Razred: prvi

Godišnji fond časova: 36

Nedjeljni fond časova: 1

Cilj dopunske nastave je pružanje dodatne podrške učenicima koji sporije usvajaju znanja ili su bili odsutni sa časova i za one koji žele da utvrde svoje znanje, sa ciljem razumjevanja, prepoznavanja, otklanjanja nejasnoća i bržeg i kvalitetnijeg usvajanja znanja, umjenja i vještina iz nastavnog gradiva.

DOPUNSKA NASTAVA		godišnji fond	nedjeljni fond
1.	BOSANSKI JEZIK	18	1 (svake druge nedjelje)
2.	MATEMATIKA	18	1 (svake druge nedjelje)
ukupno		36	1

BOSANSKI JEZIK

ISHODI Učenik će moći da:	NASTAVNA TEMA	SADRŽAJI	NAČINI I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA:	AKTIVNOSTI NASTAVNIKA	AKTIVNOSTI UČENIKA
------------------------------	------------------	----------	--	--------------------------	-----------------------

1. čita tekst poštujući intonaciju rečenice/stiha;-izražajno recituje pjesmu; -vlada osnovnom tehnikom čitanja i pisanja latiničkog teksta; 2. pravilno sastavi dužu i potpunu rečenicu i spoji više rečenica u kraću cjelinu	POČETNO ČITANJE I PISANJE	-Glas i slovo; štampana i pisana slova ćirilskog pisma. -Reči i rečenice kao govorne i pisane cjeline . -Tekstovi zasićeni slovima koja se obrađuju / tekstovi predviđeni za globalno čitanje. - Sve vrste tekstova koji su napisani štampanim ili pisanim slovima .	- Učitelj primjenom različitih metoda rada i didaktičkih materijala kroz diskusiju, analizu, problemske situacije i razgovor pomaže učenicima da savladaju osnovne elemente čitanja i pisanja. - Učenici kroz različite motoričke vježbe, vježbe izgovora glasova, slušanje, učešće u diskusiji, posmatranje i kontinuirano zalaganje nastoje da savladaju predviđene sadržaje.	-prati napredak učenika i pruža podršku, -objašnjava način razlikovanja -objašnjava postupak primene pravila	-uočava i izdvaja reči, - piše jednočlane i višečlane geografske nazive , - upotrebljava tačku, upitnik i uzvičnik, - sastavlja i piše rečenice
--	---	---	---	---	--

3. razumije ono što pročit 4. aktivno sluša i razumije sadržaj književno umetničkog teksta koji mu se čita; 5. izrazi svoje mišljenje o ponašanju likova u književnom djelu; 6. učtivo učestvuje u vođenom i slobodnom razgovoru; 7. oblikuje usmenu poruku služeći se odgovarajućim riječima 8. усмено прича према слици/сликама и о доживљајима;	JEZIK I JEZIČKA KULTURA		- Vođeni i slobodni razgovor - Usmena poruka - Pričanje, prepričavanje i opisivanje - Stvarne i simulirane situacije - Slušna poruka - pitanja o sopstvenom iskustvu, bićima, predmetima, pojavama, slikama - Pisana poruka - kontinuirano sa učenicima kroz različite vježbe ukazivati na osnovna pravopisna pravila. - Упућивање ученика на коришћење додатне literature, interneta	-priprema, motiviše, čita; usmeno izlaže; - prikazuje, pokazuje, - demonstrira , - usmerava aktivnosti učenika, -podstiče učenike da bogate rječnik	-sluša, posmatra, priča, -čita, govori stihove, glumi, -prepričava - učestvuje u razgovoru, -koristi dječju štampu i nepoznate tekstove, -sastavlja priču
9. usmeno opisuje stvari iz					

neposrednog okruženja; 10. bira i koristi odgovarajuće riječi u govoru; na pravilan način koristi nove riječi u svakodnevnom govoru ;			enciklopedija, radi izrade panoa, kratkih zapisa, kratkih izlaganja Korišćenje e-udžbenika, i dr. Obezbeđivanje korelacije sa srodnim predmetima Kombinovanje različitih vrsta didaktičkog materijala Postavljanje učenika u različite situacije evaluacije i samoevaluacije		
11. uoči glavne i sporedne likove i razlikuje njihove pozitivne i negativne osobine; 12. odredi glavni događaj, vrijeme i mjesto dešavanja u pročitanoj tekstu; 13. odredi redosled događaja u tekstu	KNJIŽEVNOST	-tema, mjesto i vrijeme zbivanja, redosled događaja; -glavni i sporedni lik (izgled, osnovne osobine i postupci)	-učenici se motivišu na čitav niz stvaralačkih aktivnosti koje nastaju povodom dela, -učenik treba da razlikuje opis, pripovedanje, dijalog Usmereno čitanje kraćih i poznatih tekstova i odgovaranje na postavljena pitanja u vezi sa istim Čitanje nepoznatih tekstova uz navođenje učenika da iznose svoja zapažanja o njima, čitanje i učenje stihova napamet Negovanje ljubavi prema	-priprema materijal za analizu teksta, -pomaže u razumijevanju teksta	-čita tekstove, -odgovara na pitanja, -učestvuje u razgovoru, -postavlja pitanja

			čitanju		
--	--	--	---------	--	--

NAPOMENA : Dopunska nastava organizuje se tokom cijele nastavne godine, odnosno odmah čim se uoče teškoće pojedinih učenika u usvajanju programskih sadržaja. Učenik prestaje sa dopunskim radom čim savlada određenu teškoću. Sadržaji za realizovanje dopunske nastave će zavisići od napredovanja učenika i problema na koje nailaze u ovladavanju predviđenim programskim sadržajima.

MATEMATIKA

ISHODI Učenik će moći da:	NASTAVNA TEMA	SADRŽAJI	NAČINI I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA:	AKTIVNOSTI NASTAVNIKA	AKTIVNOSTI UČENIKA
1. usmeno sabira i oduzima brojeve do 100, 2. izračuna vrijednost brojevnog izraza sa najviše dvije operacije, 3. odredi nepoznati broj u jednačini sa jednom aritmetičkom operacijom, 4. pročita broj zapisan rimskim ciframa i napiše dati broj rimskim ciframa	BROJEVI	-Sabiranje i oduzimanje bez i sa prelaskom -Jednačine sa jednom operacijom (sabiranje ili oduzimanje), -Redoslijed računskih operacija, -Brojevni izrazi, -Formiranje izraza na osnovu realističnih situacija,	Manipulacija očiglednim sredstvima (žetonima, štapićima, karticama, prstima) Prebrojavanja objekata i bića (konkretnih ili slikovnih predstava), brojanja unapred i unazad, sekvencijalno, u zadatim intervalima, vizuelizacijom na brojevnoj pravoj Vizuelno predstavljanje sabiranja na brojevnoj pravoj (dobrojanje, odnosno odbrojanje), brojevnim dijagramima i brojevnim slikama Spontano zapamćivanje tablica sabiranja i oduzimanja do 20 Upoređivanje i razmjena novca; računanje sa novcem, prikazivanje datog novčanog iznosa najmanjim mogućim	-prati napredak učenika, -pruža podršku, -podstiče i usmerava, -objašnjava način pravilnog izračunavanja i primjene olakšica, -primjenjuje različite metode rada	-sluša, -posmatra - usvaja i uvježbava postupak, -samostalno rješava jednostavne zadatke, -provjerava, -objašnjava postupak i traži potrebna objašnjenja

			brojem kovanica/novčanica.		
--	--	--	-------------------------------	--	--

5. razlikuje duž, polupravu i pravu, 6. odredi dužinu izlomljene linije (grafički i računski); 7. nacрта pravougaonik,	GEOMETRIJA	-Duž, prava i poluprava, Tačka i prava, -Otvorena i zatvorena izlomljena linija, -Grafičko nadovezivanje duži, -Dužina izlomljene linije, - Obim geometrijskih figura bez	Uočavanje predmeta i bića u okruženju i njihovih međusobnih odnosa Posmatranje i klasifikacija oblika na osnovu uočenih osobina Korišćenje igrolikih	-planira, -prati napredak, -daje dodatna objašnjenja, -demonstrira postupak pravilne	-posmatra, -sluša, -pamti, -pravilno koristi pribor za geometriju ,
---	--------------------------	--	---	--	--

kvadrat i trougao na kvadratnoj mreži i tačkastoj mreži		upotrebe formula	aktivnosti u cilju uočavanja odnosa i uvežbavanja praktične orijentacije učenika u prostoru, na mapi i u tabeli Praktična manipulacija (modelovanje, seckanje, lepljenje, preklapanje figura) i aktivnosti crtanja geometrijskih figura korišćenjem šablona (npr. Lenjir sa geometrijskim oblicima) i slobodnom rukom pomoću kvadratne ili tačkaste mreže. Zatezanje kanapa radi dobijanja modela prave linije, a spajanjem krajeva kanapa model zatvorene krive linije. Kad ukrstimo dva konca ili kanapa, dobijamo tačku.	konstrukcije, - osmišljava odgovarajuće zadatke, - primjenjuje različite metode rada	- crta, -samostalno rješava, - provjerava, - traži objašnjenja
--	--	------------------	---	--	--

8. izrazi dužinu u različitim jedinicama za mjerenje dužine, 9. izmeri dužinu duži i nacрта duž date dužine, 10. čita i zapiše vrijeme sa časovnika	MJERENJE I MJERE	Mjerenje dužine standardnim mjernim jedinicama (m, dm, cm). -Mjerenje vremena (dan, mjesec, godina, čas, minut).	- upoznavanje sa standardnim mjernim jedinicama primjenom očiglednih sredstava, - rješavanje jednostavnijih zadataka povezivanjem sa svakodnevnim situacijama, - samostalno mjerenje različitih predmeta iz okruženja	prati rad i zalaganje učenika na času, -podstiče da samostalno mjere i izvode zaključke, -usmjerava učenike da praktično primjene stečena znanja	-posmatra i sluša, -objašnjava, - mjeri - upoređuje i pretvara, - provjerava, - traži objašnjenja
---	-----------------------------	---	--	--	--

NAPOMENA : Dopunska nastava organizuje se tokom cijele nastavne godine, odnosno odmah čim se uoče teškoće pojedinih učenika u usvajanju programskih sadržaja. Učenik prestaje sa dopunskim radom čim savlada određenu teškoću. Sadržaji za realizovanje dopunske nastave će zavisiti od napredovanja učenika i problema na koje nailaze u ovladavanju predviđenim programskim sadržajima.

TEME	SADRŽAJI	OPŠTE I MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE	NAČINI I POSTUPCI OSTVARIVANJA PROGRAMA ČASA ODELJENJSKOG STAREŠINE:
------	----------	---------------------------------------	--

ČAS RAZREDNIKA

Razred: prvi

Godišnji fond časova: 36

Nedjeljni fond časova: 1

Cilj nastave je razvoj moralnih osobina, stavova i uvjerenja učenika, upoznavanje učenike sa školskim životom i odnosima kojima uvažavaju druge. Upućuje na estetska osjećanja, formiranje kulturno-higijenskih i zdravstvenih navika i formiranje stava o zaštiti životne sredine.

BEZBEDNOST	Na putu od kuće do škole Ko nam pomaže u saobraćaju Policajac je naš prijatelj	MEĐUPREDMETNE KOMPETENCIJE 1.Kompetencija za celoživotno učenje 2.Komunikacija 3.Rad s podacima i informacijama 4.Digitalna kompetencija 5.Rešavanje problema 6.Saradnja 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 8. Odgovoran odnos prema zdravlju 9.Odgovoran odnos prema okolini 10.Estetička kompetencija 11.Preduzimljivost i orijentacija ka preduzetništvu.	-povezivanje sadržaj rada sa situacijama iz svakodnevnog života u školi i van nje -odabir i korišćenje odgovarajućih metoda i tehnika rada - organizovanje istraživačkih aktivnosti -ocenjivanje pozitivnih strana ponašanja i rada i kako se mogu još poboljšati -izrada panoa -organizovanje radionica -postavljanje učenika u
KAKO DO DOBROG USPJEHA I PRIMJERNOG VLADANjA	Plan rada i odmora u toku dana Koliko smo zadovoljni uspjehom Školske obaveze Šta je primjerno vladanje		
ŽIVOT U ŠKOLI	Prava i obaveze Odnosi u odjeljenju Dječija nedjelja Dan škole Savindan		
KULTURA PONAŠANjA	Bonton Boravak u fiskulturnoj sali Ponašanje u školi i van škole		
ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	Učionica Školsko dvorište Naš grad Čuvajmo prirodu		

ZAŠTITE OD NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA I PROGRAMI PREVENCIJE	Kome se obraćamo kada se nad nama vrši ili smo svedoci nasilja Nasilje, zlostavljanje, zanemarivanje Nivoi nasilja Radionice		različite situacije evaluacije i samoevaluacije;
MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE			
<u>Svijet oko nas</u> (Priroda, čovjek, društvo: Grupe ljudi: stanovnici i narodi kraja (prava i obaveze; običaji; suživot) <u>Bosanski jezik</u> (Jezička kultura: Različite komunikativne situacije (komunikacija sa odraslima i sa vršnjacima; u školi, u prodavnici, telefonski razgovor, pozdravljanja, čestitanja i sl.) <u>Matematika</u> (Brojevi: sa jednom decimalom) <u>Građansko vaspitanje</u> (Bezbednost učenika u školi; Dečja prava; Odnosi u zajednici) <u>Muzička kultura</u> (Izvođenje muzike, Slušanje muzike) <u>Likovna kultura</u> (Prostor, Kompozicija u prostoru, Materijali)			
AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU			
AKTIVNOSTI NASTAVNIKA		AKTIVNOSTI UČENIKA	
planira, ističe cilj teme i časova, prati, pruža podršku i usmjerava, podstiče učenike na stvaralačko istraživanje, podstiče saradnju i timski rad učenika, zajedno sa učenicima vrednuje rezultate procesa rada u toku časova započinje i usmjerava razgovor i diskusiju podstiče saradnju i timski rad učenika		slušaju, iznose svoje mišljenje, zajednički formulišu zaključke, analiziraju svoj i rad drugih, diskutuju, glume, istražuju, planiraju akcije, učestvuju u samoocenjivanju i vrednovanju rezultata rada	

SLOBODNE AKTIVNOSTI

Razred: prvi

Godišnji fond: 36

Nedjeljni fond: 1

Cilj je podsticanje individualnih sklonosti i interesovanja, sadržajnog i kvalitetnog korišćenja slobodnog vremena, radi bogaćenja društvenog života i razonode, razvijanja i negovanja drugarstva i prijateljstva, druženje sa vršnjacima kroz zajedničko delanje, iskazivanje sposobnosti, osamostaljivanje, razvoj nekih veština i drugo.

TEME	САДРЖАЈ	ОПШТЕ I МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН I ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ:
ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	– Dječija nedjelja (učešće u aktivnostima) – Sveti Sava – školska slava (pano) – Dan škole (učešće u aktivnostima) – Nova godina (radionica) – Bajram (radionica) --Vršnjačke radionice	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ 1.Kompetencija za celoživotno učenje 2.Komunikacija 3.Rad s podacima i informacijama 4.Digitalna kompetencija 5.Rješavanje problema 6.Saradnja 7. Odgovorno učešće u demokratskom društvu 8. Odgovoran odnos prema zdravlju 9. Odgovoran odnos prema okolini 10. Estetička kompetencija 11.Preduzimljivost i orijentacija ka preduzetništvu.	- planiranje cilja, efekata, aktivnosti učenika i nastavnika, način rada - aktivnostima obuhvatiti sve učenike i to tako da mogu da iskažu: angažovanost, samostalnost, saradljivost i inicijativnost - primjenjuju se igrolike aktivnosti kojima se podstiče kreativnost učenika - koriste se školski resursi - organizuju se jednostavne akcije u kojima su glavni nosioci učenici
ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ	– školski prostor; učionica, dvorište (uređenje) – čestitke za: rođendan, Novu godinu, Dan žena, Bajram (izrada) --odeljenjski pano (uređenje)		
ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ	- akcije povodom Dječje nedjelje -humanitarne akcije (pomoć drugu, drugarici...) -Saradnja sa Crvenim krstom		
СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	odjeljenska i međuodjeljenska takmičenja učešće na Jesenjem i proljećnjem krosu (opštinski nivo)		

КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	- odlazak na izložbu - pozorišne predstave - bioskopske predstave -vršnjačke radionice		
MEĐUPREDMETNO POVEZIVANJE			
<u>Svijet oko nas</u> (Priroda, čovjek, društvo: Grupe ljudi: stanovnici i narodi kraja) <u>Bosanski jezik</u> (Jezička kultura: Različite komunikativne situacije) <u>Likovna kultura</u> (Sporazumjevanje: Govor tijela. Pogled, izraz lica, držanje tijela, gest i kretanje, odnos verbalne i neverbalne komunikacije) <u>ČR</u> (Komunikacija i nesporazumi , Drugarski je, nije drugarski, Kako izbeći sukobe, Humanitarne akcije) <u>Građansko vaspitanje</u> (Bezbednost učenika u školi; Dječja prava; Odnosi u zajednici) <u>Muzička kultura</u> (Izvođenje muzike, Slušanje muzike)			
AKTIVNOSTI U NASTAVNOM PROCESU			
AKTIVNOSTI NASTAVNIKA		AKTIVNOSTI UČENIKA	
započinje i usmjerava razgovor i diskusiju podstiče saradnju i timski rad učenika motiviše i podstiče učenike da učestvuju i razvijaju svoje sposobnosti zajedno sa učenicima vrednuje rezultate učešća u različim vannastavnim aktivnostima		planira učešće, priprema se, učestvuju, podstiču druge i daju primjer analiziraju svoj i rad drugih, planiraju akcije, učestvuju u samoocjenjivanju i vrednovanju rezultata rada	